

2384 E · 2,- DM · BROJ 1/2 (177)

MITTEILUNGSBLATT DER KROATISCHEN KATHOLISCHEN GEMEINDEN **LEBENDIGE GEMEINDE**

ŽIVA ZAJEDNICA

LIST HRVATSKIH KATOLIČKIH ZAJEDNICA · SIJEČANJ/VELJAČA – JANUAR/FEBRUAR 1997

Radost života

MOTRIŠTE

zborna godina

SVJEDOCI

UJERE

unak, Robin
lood ili svetac

UJERA

ŽIVOT

Iršćanin,
Iržava,
olitika

INTERVIEW

Dr. Zoran Jašić

1997. –

ODINA

SUSA KRI-
STA

lallo,
Iragi Isuse,
ako si ti?

REPORTAŽA

Jaizé
Stuttgartu

DOMOVINA

Petar Barbarić
Travniku

Svjetlost na prosvjetljenje naroda

Jer vidješe oči moje
spasenje tvoje,
koje si priprazio
pred licem sviju naroda:
svjetlost na prosvjetljenje naroda,
slavu puka tvoga izraelskoga

(Lk, 2, 30–32)

Godina Isusa Krista

Kao što smo najavili u prošlom broju i kao što se već odranije zna, ova je godina prva u pripravnim trogodišnjim godinama dolaska trećeg tisućljeća ili 2000. godine. Vrijeme očigledno vrlo brzo teče, a s njim i tijek našega života, poput pijeska u pješčanom satu. Zbir je naših godina 60, 70, „ako smo snažni i 80“, kako veli, pa nastavlja psalam, „a većina od njih muka je i ništavost“. Izričaj je to nakon kojega se čovjek s pravom pita, koji je onda uopće smisao našega kratkog boravka na ovoj zemlji i u ovoj koži.

Odgovor na ta i neka druga zamršena pitanja kršćanima daje Isus Krist. I mi ćemo u ovoj godini imati rubriku pod nazivom „1997. – GODINA ISUSA KRISTA“. Počinjemo je u ovom broju dječjim „Pismima Isusu za Božić“.

U zaglavlju lista ćete primijetiti nova imena, a unutar lista nekoliko grafičkih sitnih novina. Time nastojimo oživjeti i izgled i sadržaj lista. Molimo vas, dragi čitatelji i prijatelji, da nam i vi u tome svesrdno pomognete. Posebno molimo naše mlade, studente i ostale, koji su vični pisanju, bilo na hrvatskom ili na njemačkom, da nam se jave i da nam šalju svoje priloge. Zajedno smo i jači, i pametniji, i ljepši. Ove ćemo godine pokušati zajedno upoznati Isusa Krista i slijediti ga. Vidjet ćete da je to i dobro, i lijepo, i spasonosno. Svako vam dobro!

Uredništvo

ZIVA ZAJEDNICA LEBENDIGE GEMEINDE

60435 Frankfurt am Main
An den Drei Steinen 42
Tel. (0 69) 54 10 46, Fax (0 69) 5 48 21 32

Herausgeber/
Izdavač:

**Kroatisches Oberseelsorgeamt
in Deutschland**

Verantwortlich/
Odgovara:

Bernard Dukić

Chefredakteur/
Glavni urednik:

Anto Batinić

Redaktion/
Uredništvo:

Stanka Vidačković, Jura Planinc,
Ivek Milčec, Jozo Sladoja, Jozo Župić

Mitarbeiter/
Suradnici:

Željka Čolić, Vesna Školnik, Dijana Tolić,
Ivo Balukčić, Alen Legović,
Marko Obert, Vlatko Marić

Satz + Layout:

Ljubica Markovica

Lithos +
Seitenmontage:

Fotosatz Service Bauriedl
64546 Mörfelden-Walldorf

Druck:

Spenglers Druckwerkstatt GmbH
64572 Büttelborn

Jahres-
bezugspreis:

DM 30,- incl. Porto (s poštarinom);
za ostale europske zemlje: DM 40,-
za prekomorske zemlje: DM 60,-

Bank-
verbindung:

Konto Nr. 129072 (BLZ 500 502 01)
bei der Frankfurter Sparkasse

IZBORI 1997.

Piše: Anto Batinić

Izborna godina

Ove se godine održava nekoliko važnih izbora: mjesni i županijski u Hrvatskoj – s hrvatskim Podunavljem; predsjednički izbori u Hrvatskoj; mjesni i županijski izbori u Bosni i Hercegovini. Pravo, dužnost i obveza je svih kršćana, pa i iseljenika, da glasovanjem i biranjem odlučuju o općem dobru naroda i države, da time učvrste demokraciju i mir, te da osiguraju gospodarstveni i moralni prosperitet. Ove se godine biraju i novi provincijali, a očekuju se i imenovanja novih biskupa.

Prema sadašnjem, možda prividnom, političkom mrtvili, čini se da mnogi još uvijek nisu ni svjesni značenja više izbora koji se ove 1997. održavaju i u Hrvatskoj i u Bosni i Hercegovini. U Hrvatskoj je još uvijek nejasan i nesiguran odnos snaga i sastav eventualnih budućih koalicija, dok se u BiH stvari jedva pomiču s mrtve točke. Već se ustalio dobar običaj da svoju izjavu pred izbore daje i Crkva, odnosno određena biskupska konferencija. Očito je za takve izjave još prerano. Nije međutim prerano dati nekoliko osnovnih obavijesti i napomena.

Predviđeno je da se sredinom ožujka u Hrvatskoj održe mjesni i županijski izbori. Oni se ove godine održavaju na cjelokupnom međunarodno priznatom području Republike Hrvatske. Izuzetna je važnost mjesnih i područnih izbora, jer se radi o izborima tijela i ljudi „u bazi“, kako se to govorilo negdašnjim komesarskim rječnikom, o izboru vlasti na terenu, kod kuće i u najbližem susjedstvu. Demokracija je sustav koji često iznenadi ljude s jednopartijskim i carskim apetitima. Duge i uporne demonstracije u nekim susjednim zemljama uslijedile su nakon nepoštivanja rezultata tih izbora. Ti su izbori ove godine važni i radi učvršćenja demokracije, radi povjerenja u demokratske modele, radi odgovornosti samih birača i svako radi budućeg razvoja Hrvatske.

U vezi s mjesnim i županijskim izborima u Hrvatskoj posebnu pozornost izaziva održavanje tih istih izbora u hrvatskom Podunavlju, i to u isto vrijeme, te prema hrvatskim zakonima i propisima. Već sada se ističe da je općenito, ali osobito u tom slučaju, prevažan svaki glas, jer se radi o kruni procesa mirne reintegracije toga područja. Prognanici i izbjeglice, radnici i iseljenici iz hrvatskoga Podunavlja sada sami imaju priliku odlučiti o sastavu i kvaliteti svoje općinske i županijske vlasti. Neupitan je hrvatski suverenitet, hrvatska policija, carina i vojska na tom području i na dunavskoj granici, ali o glasu svakog prognanika i iseljenika ovisi čija će i

kakva biti mjesna i područna vlast. Stoga je vrlo važno da se sve te ljude obavijesti na vrijeme. Također je važno da se sami ljudi kojih se to tiče informiraju, a ne samo da čekaju kada će im netko sve donijeti na tanjuru.

Sve se te napomene mogu primijeniti na mjesne i županijske izbore u BiH, koji bi se, prema sadašnjim najavama, trebali održati u lipnju, iako termin još nije točno određen. Za Hrvate u BiH su upravo ti izbori od životne važnosti. BiH je naime u Daytonu skrojena kao najdecentraliziranija država svijeta. Samim tim mjesni i područni izbori imaju veću težinu. Hrvatsko biračko i glasačko tijelo u BiH je najmalobrojnije, najraseljenije, najraspršenije i najugroženije. Na tim izborima se odlučuje hoće li biti povratka kućama, župama, crkvama – makar i srušene bile – i hoće li Hrvati u BiH i dalje biti konstitutivni faktor.

O predsjedničkim izborima u Hrvatskoj zasad se malo zna, a najavljuju se u kolovozu. O njihovu velikom značenju suviše je i govoriti. Oni su tim intrigantniji s obzirom na aktualno zdravstveno stanje predsjednika Tuđmana. U svakom slučaju i ti će izbori biti ispit demokratske svijesti glasača i birača. Valja ih shvatiti kao sastavni dio normalnoga demokratskoga procesa, bez katastrofičnih bojazni i najava.

I na crkvenom području će ove godine biti i biranja i imenovanja. Franjevačke zajednice iz Sarajeva, Splita i Zadra imaju također ove godine svoje kapitule, biraju nove poglavare (provincijale) i nove provincijske uprave. Nakon toga se svakako očekuju, između ostalih, i personalne promjene na župama i u hrvatskim katoličkim misijama u inozemstvu. Imenovanja novih hrvatskih biskupa očekuju se od strane Pape, jer je upražnjeno nekoliko biskupskih stolica. Šteta je naime što vjernici nemaju gotovo nikakva utjecaja na ta imenovanja, ali to je već druga tema. P. S. Izvrsna nadopuna ovom tekstu je članak iz ovog broja pod naslovom „Kršćanin, država i politika“.

Ne prepustiti zaboravu

Poštovano uredništvo,

Čitajući Vaš list, nisam mogao odoljeti da Vam ne pošaljem dva sastava koja sam napisao dolazeći iz ratnog pakla. Duša mi je bila puna osjećaja, a mogao sam je rasteretiti jedino pisanjem. Te pokušaje šaljem Vama u nadi da ćete ih objaviti. Time ne biste prepustili zaboravu moj kraj i ljude iz travničke okoline. Ako bi vas zanimali zapisi o životu u izgnanstvu i sjećanjima na rodni kraj, rado ću Vam ih ustupiti. Uz iskreni pozdrav,

Zlatko Tomić Bobaš, Nepphen

I mi izdajemo list

Vrlo poštovano uredništvo,

već dvije godine mladež i ogranak HDZ-a Ludwigshafena, Mannheima i Speyera, uz pomoć Junge Union CDU tih gradova, izdaju povremeno list „Glasnik“ u povodu značajnih hrvatskih obljetnica. Budući da usko surađujem s tom mladeži, slobodan sam Vam dostaviti dva zadnja broja na uvid. Napisao sam neke uspomene o životu naše mladeži u Njemačkoj, kao i neke druge članke iz naše povijesti. Mislim da su zanimljivi, pa Vam ih ustupam na objavljivanje. Srdačan pozdrav.

Ante prof. Svoboda, Ludwigshafen

Zašto naša djeca uzimaju njemačko državljanstvo?

Cijenjeno uredništvo,

dan, na sam Božić, poslije svete mise u Waiblingenu, kao i svake nedjelje popodne, uzeo sam malo vremena kako bih pročitao naše hrvatske novine, pa i „Živu zajednicu“, koju izuzetno cijenim. Neke ljude ne samo iz toga lista osobno poznajem, a s nekima i surađujem u našim hrvatskim udrugama. Zabrinjava me naime obavijest i poziv na promjenu jugoslavenskog državljanstva u hrvatsko „Ključ za hrvatsko državljanstvo 130“, koji se nalazi u božićnom broju tog lista. Tu vijest sam već 155 puta pročitao u hrvatskim medijima ili čuo u našim crkvama. Osobno se pitam koliko je puta to potrebno još napisati kako bi se to konačno shvatilo. Teško mi je kad čujem i vidim da s druge strane naša djeca, naši mladi, uzimaju njemačko državljanstvo. Zašto to čine, kada imamo slobodnu i neovisnu svoju državu Hrvatsku? Zar to nitko ne vidi? Zašto o tome nitko ne piše? Jedino je o tome gosp. Ivan Ott nedavno pisao u „Večernjem listu“. Mi Hrvati u dijaspori bismo više pozornosti morali dati upravo našim mladima i njihovoj budućnosti. Potrebne su bolje informacije. Još uvijek nije kasno nešto više učiniti. Uz pozdrav i želje za uspjeh,

Josef Mayer, Berglen

FRANKFURT

Fra Stankovi jubileji

Fra Stanko Mandac (u sredini) s fra B. Dukićem (lijevo) i konzulom Karakašom

Fra Stanko Mandac (OFM Split), najstariji svećenik hrvatske inozemne pastve, proslavio je 19. siječnja tri jubileja: 70. rođendan, 45 godina svećeništva i 50 godina redovništva. Slavlje s prigodnim programom održano je u društvu svećenika, časnih sestara, brojnih prijatelja i znanaca. Jubilarcu su čestitke uputili fra Bernard Dukić i fra Josip Klarić. U glazbenom dijelu programa nastupili su: sestra Pavlimira Šimunović, gosp. Thomas Kosmidis,

klapa „Ferali“ pod ravnanjem dr. Josipa Lucića i tamburaški orkestar mladih iz Offenbacha. Gosp. Stjepan Kovač uručio je fra Stanku u ime predsjednika Tuđmana odličje pod imenom „Red hrvatskoga trolista“. Slavlje je svojom nazočnošću uzveličao i Zdenko Karakaš, generalni konzul Republike Hrvatske u Frankfurtu, a od brojnih čestitki izdajavamo onu dr. Karla Lehmana, biskupa iz Mainza i predsjednika Njemačke biskupske konferencije. ■

Javna tribina: Vesna Škare-Ožbolt i Ivica Vrkić

Hrvatsko-europsko društvo iz Frankfurta priredilo je 25. siječnja javnu tribinu o sadašnjem stanju u hrvatskom Podunavlju. U prvom dijelu programa prikazan je drugi dio izvornoga filma jedne engleske televizijske postaje o padu Vukovara. U drugom dijelu su izlaganja održali gosti tribine: Vesna Škare-Ožbolt, zamjenica predstojnika Ureda predsjednika Tuđmana i Ivica Vrkić, predstojnik Vladina ureda za mirnu reintegraciju hrvatskoga Podunavlja. Gđa Škare je istakla da je povratak Hrvata u Podunavlje i na hrvatsku granicu na Dunavu važno strateško pitanje Hrvatske, da je mirna reintegracija mukotrpna ali uspješna. Slijede izbori i uspostava potpunoga hrvatskoga suvereniteta u Podunavlju. Pismo namjera hrvatske Vlade podržalo je i Vijeće sigurnosti UN-a.

Gosp. Vrkić je potanko izložio aktualno stanje na terenu, gdje

svakodnevno radi kao predstavnik hrvatske vlasti. Radi se o 4% hrvatskoga teritorija, koji će hrvatska vlast potpuno nadzirati nakon odlaska međunarodnih snaga 15. srpnja. Vrkić je osim toga detaljno govorio o izborima, te naglasio da se u završnici procesa reintegracije mogu očekivati i srpske terorističke akcije. Gosti su odgovarali na mnoga pitanja publike, koja je dvoranu sv. Ante ispunila do zadnjega mjesta. ■

Vesna Škare-Ožbolt i Ivica Vrkić na tribini u Frankfurtu

IVICA VRKIĆ, predstojnik Ureda Vlade Republike Hrvatske za mirnu reintegraciju hrvatskoga Podunavlja

Strpljivo i uporno

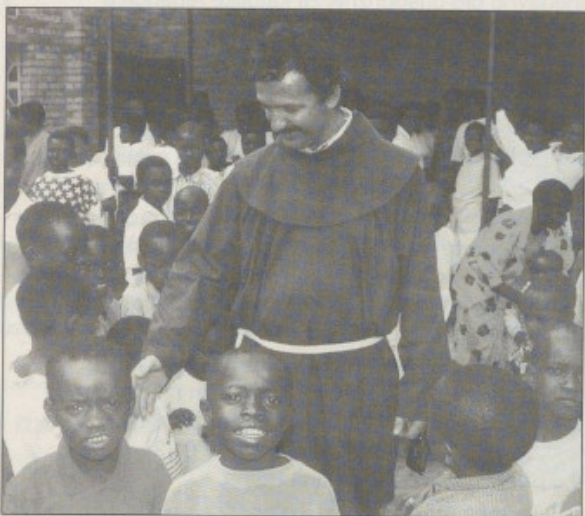

Nakon što je Ivo Vrkic, predstojnik Ureda Vlade Republike Hrvatske za mirnu reintegraciju hrvatskoga Podunavlja, 25. siječnja 1997. gostovao na jednoj tribini u Frankfurtu, više nije bilo dileme o našoj „osobi mjeseca“. „Upravo dolazim iz Vukovara, Belog Manastira, Osijeka, gdje svakodnevno radim“, bile su prve Vrkiceve riječi, koje su iznenadile slušatelje. „Jučer smo otvorili cestu od Osijeka prema Vinkovcima koja prolazi preko nekadašnjeg područja pod srpskim nadzorom“, dodao je potom govoreći, kako se u hrvatskom Podunavlju radi o procesu, koji ima svoj razvojni tijek. Radi se strpljivo i uporno, s mnoštvom zapreka i nejasnih pitanja, ali su hrvatski policijaci i carinici već sada na hrvatskoj granici prema Vojvodini, gdje se vije i hrvatski barjak. Nakon odlaska UNTAES-a, 15. 7., to će područje biti pod potpunim nadzorom Republike Hrvatske. Zapravo je vrlo važno da strane vojne i policijske snage konačno odu s tog područja. U dvadesetak ureda diljem toga područja izdaju se hrvatske isprave, a kuna je sve češće u prometu. Vrlo važni izbori održat će se i na tom području u ožujku u sklopu redovitih mjesnih i županijskih izbora. Realno je očekivati srpske terorističke akcije, razne druge incidente, pokušaje opstrukcije, ali hrvatska vlast ima u pripravi primjerene odgovore i na to.

Vrkic je bio rječit, odlučan i uvjerljiv, bez trijumfalizma. S obzirom na sve što je dosad urađeno, ne bi trebalo biti sumnje da će hrvatska vlast, s Vrkicom i njegovom ekipom na terenu, mirno i uspješno, strpljivo i uporno, uraditi i završnicu u hrvatskom Podunavlju. ■

- U Rimu je 6.1.1997. za biskupa u istočnoj Albaniji zaređen bosanski franjevac Hil Kabashi, koji je sve donedavno bio dušobrižnik za katolike Albance u Njemačkoj i Švicarskoj, sa sjedištem u Stuttgartu.
- Protekle 1996. godine vatikanske muzeje posjetilo je oko 3 milijuna ljudi.
- Na svijetu ne dobiva najviše pisama ni Madonna, ni Bill Clinton, ni Back Street Boys, nego – papa Ivana Pavao II. i Majka Terezija.
- Pjevačica Madonna je svojoj kćerki dala ime Lourdes (po Gospinu svetištu Lurdu) i krstila je u Katoličkoj Crkvi.
- U selu Vlakovcu u Banatu (biskupija Zrenjanin) blagoslovljena je u prosincu prošle godine nova crkva sv. Margarete za oko 250 uglavnom mađarskih katolika. Zanimljivo je da su oni sve donedavno misu slavili u mjesnoj rumunjskoj pravoslavnoj crkvi. U selu Bogarešu kod Sente subotički biskup Janoš Penzeš blagoslovio je temeljni kamen za novu crkvu sv. Ante.
- Prvi romski (ciganski) blaženik Katoličke Crkve jest Ceferin Jimenez Malla „El Pele“ (rođ. 1861. u Španjolskoj), koji je 1936. godine strijeljan u Španjolskoj zbog svojih vjerskih uvjerenja. Umro je držeći krunicu u ruci i uzvikujući: „Živio Krist Kralj!“ Svečanost njegova proglašenja blaženim bit će 24. 5. u Rimu, a u Hrvatskoj 8. 4. u povodu Svjetskoga dana Roma.
- Polovicom siječnja u Zagrebu je održana prva sjednica hrvatskih katoličkih izdavača, na kojoj je utemeljen inicijativni odbor za osnivanje Udruge hrvatskih katoličkih izdavača.
- Jajački franjevci tiskali su zidni kalendar za 1997. pod naslovom „Glasovi nade“. Tekstovi na hrvatskom i engleskom jeziku govore o stanju u Jajcu, Podmilačju i Dobretićima gdje se vratilo 12 000 prognanika. Prihod od prodaje kao i dragovoljni darovi namijenjeni su za opravak tornja sv. Luke, jedine sačuvane srednjovjekovne građevine u Bosni. Sve obavijesti na telefon: 00387-88-658121.
- U SAD je 1996. počinjeno 1 200 000 pobačaja, što je najmanji (sic!?) broj pobačaja načinjenih u zadnjih 20 godina.
- U Čileu je pokrenut postupak za proglašenje blaženim hrvatskoga iseljenika dr. Antuna Rendića, podrijetlom sa Sutivana na Braču, koji je živio na glasu svetosti.
- Sve bržu dekristijanizaciju grada Rima trebalo bi da spriječi 12 500 katoličkih laika i 2 000 časnih sestara, koji će, prema naumu Talijanske Biskupske konferencije misionariti po tom velegradu.
- Kineske vlasti su već odlučile da vojnici iz Hong Konga, nakon povratka toga grada pod kinesku vlast 1. 7. 1997., ne smiju pripadati nijednoj religioznoj zajednici. Kina očito želi što prije i u Hong Kong uvesti komunističko bezboštvo.
- Jedan svećenik koji vodi projekt pomoći za autističnu djecu planira na Siciliji podići najveći Kristov kip na svijetu, visok 51 metar, dvostruko veći od onoga u Rio de Janeiru.
- Gradonačelnik Augsburga, „grada tolerancije“, se već ponudio da bude domaćinom planiranom Ekumenskom crkvenom danu (Kirchentag) Katoličke i Evangeličke crkve 2002. ili 2004. godine.
- Vatikan je kod američke vlade oštro prosvjedovao protiv nedavnog izvođenja triju smrtnih kazni u američkoj državi Arkansasu.
- Katolička Crkva u Meksiku zatražila je uvođenje vjeronauka u škole.
- Unatoč drastičnom smanjenju darova za BiH, Njemački Caritas će i dalje raditi na obnovi i pomoći BiH i mirovnim procesu. Drugo glavno Caritasovo odredište pomoći bit će Ruanda i Zair.
- Kupola crkve Isusova groba zasjala je u novom sjaju, nakon desetljeća restauracije, koja je izvedena prema zamisli američkog umjetnika Ara F. Normarta.
- Plaćajući benzin kreditnom karticom na originalnu ideju za prikupljanje milostinje i dragovoljnih priloga došao je župnik španjolskoga grada Leona don Robert. Njegovi vjernici mogu naime pomagati svoju župu uplatama s kreditnom karticom, a potvrda o odbitku od poreza (Spendenquittung) tiska se automatski.
- Njemački kancelar Helmut Kohl posjećuje svake godine pred Božić jedan benediktinski samostan u Münsterschwarzachu, gdje sudjeluje u molitvi zajedno s redovnicima. Sadašnji opat toga samostana je kancelarov prijatelj Fidelis Rupert. Kohl je kao 15-godišnjak prvi put bio u tom samostanu 1945.
- Njemački Caritas (DCV) obilježava ove godine 100 godina postojanja i djelovanja, a ima oko 450 000 stalnih zaposlenika i oko 500 000 dragovoljaca.

FRA VJEKO ĆURIĆ, BOSANSKI FRANJEVAC, MISIONAR U RUANDI

Junak, Robin Hood ili svetac?

Misijski časopis njemačkih franjevaca „Franziskaner Mission“ posvetio je gotovo cijelo izdanje trećeg broja za prošlu godinu bosanskom franjevcu Vjeki Ćuriću, misionaru u ratom poharanom Ruandi. Njegovo svjedočko držanje za vrijeme ratnog masakra u toj srednjoafričkoj zemlji nije ostalo nezamijećeno. I sam je nekoliko puta u zadnji čas umakao pogubljenju. Unatoč tomu nije ostavio svoj narod na cjedilu, nego mu pomaže i dalje kao župnik u Kivumu, kao generalni vikar i ekonom biskupije, te kao ravnatelj Caritasa. Iz časopisa „Franziskaner Mission“ prenosimo gotovo u cijelosti dva najzanimljivija članka o tomu junaku našeg vremena i našeg naroda.

Značajne ili manje značajne suvremenike, koji u mojem životu ostavljaju lijepe ili manje lijepe tragove, običavam smještati o određene pretince. Tako imam poluprazne pretince s nazivom NEŠTO SASVIM OSOBITO, VRLO VAŽNO ili POVJERLJIVO. A potom imam i pune pretince s nazivom SIMPATIČNO ili ZABORAVITI... Nakon susreta s fra Vjekom Ćurićem moram urediti i jedan novi pretinac za kategoriju IZVANREDAN.

Jesam li upoznala jednoga pravog junaka? Junaštvo mi zvuči na marširanje, na ulaganje života za ideologije koje nameću silu, na polaganje vijenaca. Ne, u tom smislu on nije nikakav junak.

Onda je možda Robin Hood? Taj hrabri momak ima trenutačno veliku prođu. Što god je bijednije gospodarsko stanje, to jače udaraju naša srca za pristale osvetnike siromašnih i obespravljenih. Ali, on baš ne spada ni u tu kategoriju.

Ni u svece ga također ne mogu ubrojiti. Da bi se bilo primljeno u mnoštvo pravih, priznatih svetaca, čovjek mora biti najprije mrtav, a zatim mora ispuniti još nekoliko drugih teških kriterija...

Vjeko Ćurić dobija etiketu „izvanredan“. Ono po čemu odskaka od većine ljudi jest: on nema samo profil – on je pravi. Ono što kaže, to i misli. On ne samo da govori, nego i čini. Kad naprimjer kaže: „Bog mi je pomogao da preživim užase masakra u 1994. godini“, to ne zvuči ni pobožno ni patetično – to je jedna obična tvrdnja.

Mnogi se već kroz „neugodnosti“ daju izbaciti iz ravnoteže – osjećaju se „preopterećenima“ ili „nemjerodavnima“. Dok neki čitava života besciljno naokolo tumačaju, sumnjajući i očajavajući nad Bogom i svijetom, jer više ne razumiju ni Boga niti svijet, fra Vjeko Ćurić je našao svoj put i odlučno ide dalje. Njegova duboka

vjera i njegovo nepokolebljivo povjerenje u Boga pomažu mu da često nađi vlastite granice.

On ima iza sebe bezbrojne pothvate, koji su iziskivali nadljudsku hrabrost i zauzetost; vidio je beskraju patnju; više je puta s drugima bio izveden pred zid na strijeljanje, ali se pravio mrtvim i preživio; često je pretrpio smrtne strahove. Ali nije pobjegao. Osjećao se mjerodavnim i odgovornim. On radi dalje, jer zna da mu je Bog namijenio ovu zadaću i da ga pritom neće ostaviti sama.

Na moje pitanje, koliko je ljudi spasio, samo je odmahnuo rukom, misleći da se mora gledati unaprijed, onako kako bi to činio sveti Franjo Asiški. On je svakoga jutra govorio subraći: „Započnimo nešto raditi. Dosad nismo baš puno učinili“.

Hildegard Stockmann

Čudom spasio glavu

Bila je subota, 20. travnja (1996.), oko 19,30 sati, kad se fra Vjeko nakon cjelodnevnog rada u biskupiji Kabgayi vratio u Kivumu, gdje vodi župu i gdje stanuje. U unutrašnjosti dvorišta dočekuju ga tri mladića. Naoružani su, dvojica s dugim noževima, jedan s puškom. U kući nije bilo nikoga. Prisiljavaju ga da klekne pred kućni zid i drže ga na nišanu. Razgovaraju.

Potom ga, s uzdignutim rukama, postavljaju uz zid pokraj vrata blagovaonice. Vjeko osjeća kretanje puške po potiljku. Kaže: „Pucajte sprijeda da vidim tko će me ubiti“. Pri okretanju je naglo utrčao kroz vrata i nogom ih zatvorio iznutra. Dva metka probijaju drvena vrata i okružuju jednu stolicu. U kući je tamno. Vjeko istrčava vani kroz sporedna kućna vrata, skida svoju bijelu košulju da ga ne vide. Kroz visoku travu uz žičanu ogradu

puzi oko 50 metara do jednog kuta u vrtu. Penje se na jedno drvo.

Naoružani mladići ga traže. On čuje kako jedan govori: „Sad će on doći sa svojom puškom“. Tiho se povlače. Otprilike oko 100 metara od crkve čeka ih automobil.

Sljedećeg nedjeljnog jutra fra Vjeko slavi misu zahvalnicu sa svojom zajednicom. Vijest o napadu na njega proširila se poput požara. Naziva ga čak predsjednik i raspituje se o njemu. Zapovjednik Gitarama naređuje da otada vojnici svake noći čuvaju kuću. Uspjeli bijeg usprkos prividno bezizlaznoj situaciji bio je – čudo. Fra Vjeko je zahvalan Bogu što je živ i kaže: „Nastavit ću raditi svoj posao pa makar to značilo riskirati i život za moje ljude“.

Reinhard Kellerhof ofm

S njemačkoga preveo i priredio: Anto Batinić

Pomoć fra Vjeki i Ruandi

Časopis „Franziskaner Mission“ pokrenuo je i projekt pomoći opustošenoj i razorenoj Ruandi. Na promidžbenom pozivu za pomoć je slika fra Vjeka s crnim dječakom iz Ruande. „Sami ne možemo uspjeti. Ruanda treba snažnu podršku izvana, snažnu početnu pomoć, kako bismo ponovno stali na noge. Nakon toga neće dugo potrajati da se sami mogemo brinuti za sebe, kao i prije rata“, piše fra Vjeko. Iako mnogi od nas imaju sličnu, ako ne i goru situaciju kod kuće, u BiH ili u Hrvatskoj, ipak će se neki sjetiti pomoći i one naše junake koji su sličnu sudbinu doživjeli u dalekoj Ruandi, gdje su osvjetlali obraz i naše Crkve i našega naroda. Za sve one koji mogu i hoće pomoći navodimo broj računa iz navedenoga misijskoga časopisa:

Konto-Nr. 5100, BLZ 414 617 22, Volksbank WERL, Stichwort „Ruanda“.

VLAST IZ KRŠĆANSKE PERSPEKTIVE

Piše:
Vlatko Marić

Kršćanin, država i politika

Bit religije, vjere, jest dovesti čovjeka u Božju blizinu. Politika je nastojanje oko općeg dobra i napretka, pa su kršćani pozvani baviti se politikom.

Uskoro počinje korizma. Crkva nas u korizmi uvijek poziva na obraćenje, na dublje življenje Evandjelja, i to u svim njegovim životnim aspektima. Za vrijeme ovogodišnje korizme u Republici Hrvatskoj će biti izbori. To znači da će biti kampanja za izbore. Bit će to vrijeme kada će mnogi nastojati da budu izabrani u vladajuće strukture hrvatskog društva i države. Ta činjenica, ali i neki događaji, koje sam proživio u zadnje vrijeme, naveli su me na razmišljanje o kršćaninu i politici. Tomu su posebno pridonijele primjedbe Hrvata-katolika na račun Crkve i svećenika, a koje sam u zadnje vrijeme vrlo često slušao:

Svećenici se ne trebaju miješati u politiku. Crkva se treba brinuti o sebi a ne o politici. Nije u crkvi mjesto da se poziva na potpise za peticiju, jer se time Crkva politizira pa se tako izaziva podjela među vjernicima. Crkva treba slušati Krista, a ne baviti se politikom. Crkvi molitva a političarima politika. Svećenicima je mjesto u sakristiji.

O ovim primjedbama, parolama, vrijedi razmisliti u ovo korizmeno vrijeme jer se tiču života vjernika-građana, njihova angažmana u društvu i Crkvi, ali i uloge Crkve i njenih članova u društvu i svijetu. Vrijedi razmisliti tim više što nam se čini da se tu radi o jednoj krivoj viziji Crkve i uloge njenih članova u društvu, državi i svijetu. Isto tako nam se čini da bi ovakva razmišljanja i ovakvi stavovi htjeli Crkvu isključiti iz društva i svijeta. Usudujem se reći da bi joj se zapravo htjelo oduzeti mjesto djelovanja i tako je dokinuti. A bitna misija Crkve jest djelovati u svijetu te ljude ovoga svijeta učiniti Isusovim učenikima. Stoga mi se čini da su ovakva mišljenja, stavovi, parole opasne po Crkvu, ali i društvo, državu i svijet. Zato je jako važno razmisliti o ulozi Crkve i vjernika u društvu, državi i svijetu. Nažalost, mi se moramo zadovoljiti kratkim razmišljanjem i ukratko ukazati na bitne aspekte ovoga pitanja.

Isus i vlastodršci

Model življenja za svakog kršćanina jest Isus Krist. A Isus je živio u konkretnom društvu i u konkretno vrijeme: rođen je, odrastao i živio u izraelskom društvu koje je u to vrijeme bilo pod rimskom vlašću. Njegovo propovijedanje i djelovanje nije ostalo neprimijećeno od strane društvenih i religioznih poglavara. Tim više što Isus otvoreno kritizira njihovo ponašanje i javno ih proglašava „zmijskim leglom“ (Mt 12,34). Poziva ih na obraćenje i poštivanje prava siromašnih i nevoljnih. Njegova briga su upravo oni koji su isključeni iz društva, kojima je oduzeto dostojanstvo čovjeka (gubavci). Prezrenima od strane društva nastoji vratiti dostojanstvo i mjesto u društvu (carinici i grešnici, bolesni). Isus

razbija ograde koje dijele ljude na religioznoj, socijalnoj, političkoj razini: prima Samarijance, carinike, Rimljane... Želi osloboditi svoje suvremenike predrasuda prema drugima tako da Samarijanca pokazuje simbolom bližnjega. Za Isusa sve treba služiti čovjeku i pomoći mu da postane stvarno bliz Bogu. Tomu trebaju služiti društvene i religiozne strukture društva. One nemaju smisla ako ne služe tomu. Odatle dolazi njegova kritika i jednih i drugih. Stoga nije ni čudo da su njegovi protivnici ljudi visoko uzdignuti u strukturama religiozne i društvene vlasti. Zato su i tražili način kako bi ga se oslobodili. Smetao je religioznim i državnim vlastima u Izraelu. Optuživan je da je bogohulnik (Mt 9,3; Mk 2,6-7; Lk 5,21), protivnik religije i religiozne vlasti, da je protivnik cara, te da buni narod (Lk 23,2). A te su optužbe iznošene samo da bi ga se lakše uklonilo iz života i da ne bi više smetao onima koji su bili na vlasti u Izraelu. Međutim, te optužbe ne stoje. Isus nije protivnik religije, nego onaj koji želi da religija ispuni svoju funkciju: dovede čovjeka u Božju blizinu. To je i bit njegovih propovijedi. Isus otkriva pravu funkciju religije-vjere. Čovjek treba postati bliz Bogu, ostvariti se. Čovjek-vjernik djeluje u društvu prema Božjim zakonima a oni nadilaze, po Isusu, minimum koji je izrečen u zakonima društva, države. Božji zakon jest zakon ljubavi.

H. Krist

Isus je bio optužen da je neprijatelj države (to je optužnica po kojoj je osuđen na smrt). Isto tako pripisano mu je da je htio izvršiti državni prevrat te da je želio postati vladar, židovski kralj (Iv 19,12; natpis na križu, Iv 19,19). Sam je to nijekao, a njegovo djelovanje nije išlo tu tom smjeru. U sukob, koji je postojao u izraelskom društvu u Isusovo vrijeme između religioznog društva i državne vlasti, nastojalo se uvući i Isusa. Njegov odgovor na takvu provokaciju vrlo je karakterističan. O tomu nam svjedoči njegova rasprava s protivnicima o porezu. Njegovi provokatori i protivnici postavljaju mu sljedeće pitanje:

Ljudska i božanska vlast

„Je li nam dopušteno dati porez caru ili nije?“ Proničući njihovu lukavost, reče im: „Pokažite mi denar. Čiju ima sliku i natpis?“ A oni će: „Carevu.“ On im reče: „Stoga dajte caru carevo, a Bogu Božje.“ (Lk 20,22-24)

Ova epizoda iz evandjelja doživjela je brojna tumačenja i vrlo često služila kao argument obrane različitih gledanja na odnos Crkve i društva-države. Ali ono što se jasno može izvući iz ovog teksta jest da Isus odbija staviti na istu razinu i Boga i cara. Bog i Božji zakoni imaju prednost pred carem i njegovim zakonima. Odnos prema caru (svjetovnim vlastima) jest pitanje vlastitog

Nastavak na str. 10

Prijateljski odnosi Hrvatske i Njemačke. Njemačka – najznačajniji hrvatski gospodarski partner. Preskupo vino u restoranima i manjkavosti hrvatske turističke ponude. Posjedovanje putovnica RH ne znači automatsku registraciju hrvatskih državljana u Njemačkoj. Moramo biti zastupljeniji i prisutniji u njemačkoj javnosti.

Iskoristi

Živa zajednica: Vi ste drugi veleposlanik Republike Hrvatske u Njemačkoj i na toj dužnosti nalazite se tek nekoliko mjeseci. Je li to dovoljno razdoblje da se zadobije pregled i značenje svekolikih odnosa između Republike Hrvatske i Njemačke?

Dr. Zoran Jašić: Odnosi između Republike Hrvatske i SR Njemačke za mene nisu nepoznanica. Prije dolaska u Bonn bio sam veleposlanik RH pri Europskoj uniji u Bruxellesu, te ministar financija u hrvatskoj Vladi. Iz moje dosadašnje djelatnosti je vidljivo da su informacije o svekolikim odnosima između dvije države i za mene bile svakodnevna obveza.

Žz: Iako je konačno najavljen službeni posjet kancelara Helmutha Kohla Hrvatskoj, ipak se stječe dojam da u odnosima dviju zemalja vlada čudno zatišje. Kako biste Vi ocijenili sadašnju kvalitetu i razinu političkih odnosa Hrvatske i Njemačke?

Z.J.: Mora nam biti jasno da je SR Njemačka jedna od vodećih država Europske unije. Za Njemačku je Europska unija i međusobni odnosi unutar EU na prvom mjestu. Republiku Hrvatsku SR Njemačka gleda kao tradicionalnog partnera i prijatelja. Ne smije se zaboraviti uloga SR Njemačke u međunarodnom priznanju naše države, kao ni potpora pri prijemu u Vijeće Europe. Odnosi među prijateljima moraju biti otvoreni i jasni, pa se tako i poneka kritička opaska njemačkih dužnosnika ne smije promatrati izvan ovog konteksta.

Odlična gospodarska suradnja

Žz: Često se ističe da je Njemačka najveći gospodarski partner Hrvatske. Kako Vi kao stručnjak za gospodarstvo gledate mnogostruku gospodarsku razmjenu tih zemalja?

Z.J.: SR Njemačka je najznačajniji gospodarski partner Republike Hrvatske. Prošlogodišnja je razmjena iznosila gotovo pet milijardi njemačkih maraka. Hrvatska je izvezla u SRNJ proizvoda za 1,4 milijarde DM, a u isto vrijeme je uvoz iz SRNJ bio 2,4 milijarde DM. Velike njemačke tvrtke, kao što su RWE u domeni energetike, ili Warter Bau u cestogradnji ili Siemens i dr. imaju u Hrvatskoj svoje investicije. Samo njemački RWE je uložio u izgradnju termoelektrane Plomin II cca 200 milijuna njemačkih maraka.

U posljednje vrijeme brojni su aranžmani s njemačkim bankama koje u Republici Hrvatskoj nalaze zajednički interes itd.

Žz: Njemačka, kao i općenito druga inozemna ulaganja u hrvatsko gospodarstvo, nailaze često na nerazumljive birokratske i druge prepreke u Hrvatskoj. Vjerojatno ste i sami upoznati s nekima od tih zapreka, pa Vas molimo da nam kažete kako bi se one mogle otkloniti?

Z.J.: Neki naši potezi izazivaju nedoumicu među onima koji žele investirati u Hrvatskoj. Ima još dosta nedorečenoga, što je i razumljivo iz razloga u kojima se hrvatsko gospodarstvo i država nalaze. Ponekad i mi sami učinimo „grešku u koricama“, kao npr. nove porezne stope i sl. pa se to strancu doima kao naša nestabilnost. No, vidite da se i u Njemačkoj vode oštre i bespoštedne „borbe“ oko nezaposlenosti, poreza i mirovina. Njemačka ima te probleme, a ovdje je 50 godina mira. U Hrvatskoj smo tako rekuć do jučer imali agresiju i rat.

Žz: Hrvatski turizam još ne uspijeva vratiti stari sjaj u očima Nijemaca. Razlog za to nije samo u ratu i njegovim posljedicama po turizam, nego i u nevaljetnoj turističkoj ponudi i nevjerovatno visokim cijenama, kao i u precijenjenoj kuni, pa je Nijemcima mnogo isplativije ljetovati u nekim drugim zemljama?

Z.J.: Hrvatska ima lijepe promidžbene materijale. Mi smo nazočni na brojnim turističkim sajmovima i prezentacijama. No, to je samo jedan dio istine. Hrvatski se turizam još uvijek bori s „post-ratovskim

stanjem“. Naime, dobro znate da su se u našim hotelima donedavno nalazili prognanici i izbjeglice, da je potrebno iste obnoviti i dovesti na onu razinu koja odgovara modernom turistu. Hrvatskom turizmu treba „nova injekcija“ svježeg kapitala i svjetski standard posluživanja i ponude u ugostiteljstvu i turizmu. Naši bi turističko-ugostiteljski djelatnici izvan sezone ovdje u Njemačkoj u hotelima i restoranima njemačkih, ali i hrvatskih vlasnika, mogli usavršiti svoj pristup stranom gostu. Pitanje izvanpansionskih cijena je bolno pitanje hrvatskog turizma. Moramo shvatiti da je za Nijemce, ali i za druge turiste, neprihvatljiva na primjer dvadeset puta viša cijena vina u restoranu nego što je to u trgovini i sl. To odbija gosta. Također treba shvatiti da turist više ne želi samo sunce i čisto more, on želi doživljaj. Život u turizmu počinje u večernjim satima, a završava u rano jutro. Kod nas je u 23 sata sve zatvoreno. Zato se odlazi u Španjolsku, Italiju, Grčku, Tursku, Francusku i dalje.

Hrvatska turistička ponuda mora biti više nazočna u njemačkim medijima.

Hrvati u Njemačkoj – veliki potencijal

Žz: Već ste imali više prigoda susresti se s brojnim hrvatskim iseljenicima i radnicima u Njemačkoj. Kakvi su Vaši prvi dojmovi iz tih susreta?

Z.J.: Predsjednik Republike Hrvatske dr. Franjo Tuđman uvijek naglašava jedinstvo iseljene i domovinske Hrvatske. Neprijepona je činjenica da su Hrvati i hrvatski građani koji žive ovdje u SR Njemačkoj

Veleposlanik Zoran Jašić govori na prošlogodišnjem prosinačkom sastanku s predstavnicima hrvatskih katoličkih svećenika u hrvatskom veleposlanstvu u Bonnu

naše potencijale

naša velika snaga. Njihova pomoć tijekom Domovinskog rata je pokazala svu svoju snagu. Naš je čovjek spreman ulagati u svoju domovinu i pored nekih nesporazuma koje su pojedinci imali. Na nama je da im ponudimo najbolje. Vidite npr. one koji imaju 10, 20 ili 100 000 njemačkih maraka kapitala. Na njih malo tko misli, a baš na njima leži naša snaga. Imamo mi i milijunera, ali taj, nazovimo ga „mali“ čovjek, je naš potencijal i tu moramo iznaći način kako i što mu ponuditi, kako i gdje uložiti. Naše veleposlanstvo u Bonnu i naši generalni konzulati u Münchenu, Stuttgartu, Frankfurtu, Berlinu i Hamburgu anektiraju baš te potencijalne ulagače.

Drugo je pitanje udruga i društava. Događaji i odnosi u domovini normalno se ocrtavaju i ovdje na njihovo djelovanje. Nažalost, ni izdaleka još nije iskorišten naš ljudski potencijal u ovoj zemlji. Hrvatski svjetski kongres, kao krovna organizacija, u tom smislu ima veliku ulogu i zadatak.

Žz: Iako su Hrvati u Njemačkoj po brojniosti treća inozemna skupina, ipak je općenito hrvatska nazočnost u njemačkoj javnosti jedva primjetna. Jeste li možda upoznati s razlozima takvog stanja?

Z.J.: Točno je to što kažete da nismo dovoljno nazočni u njemačkoj javnosti. Dio razloga sam rekao kao odgovor u prethodnom pitanju. Bolno je pitanje prijelaz iz bivšeg jugoslavenskog u današnje hrvatsko državljanstvo. Naše veleposlanstvo čini sve kako bi se broj prijavljenih hrvatskih građana povećao. Ovdje odlučujuću ulogu imaju hrvatske katoličke misije koje nam puno pomažu, te hrvatske udruge i društva. Našim ljudima nije jasno da posjedovanjem hrvatske putovnice nisu automatski oni i registrirani u njemačkim organima kao hrvatski građani, već da moraju osobno zatražiti taj prijelaz.

Promjena državljanstva građana Republike Hrvatske je vrlo mukotrpan i dugotrajan posao. Veleposlanstvo je tiskalo letak, putem hrvatskih medija informiralo hrvatske građane u SRNj što im je činiti, putem hrvatskih katoličkih misija i Hrvatskog svjetskog kongresa angažiralo najširu promidžbenu skupinu ljudi o tom pitanju. Savjetnik u veleposlanstvu gospodin Pavešić će posjetiti sva pokrajinska ministarstva unutarnjih poslova i iznaći mogućnosti za angažiranje i njemačke strane u tom pravcu.

Adresar hrvatskih društava i udruga, i naših građana koji žele da im se ime nađe u takvom adresaru se priprema zajedno s Hrvatskim svjetskim kongresom.

Broj građana iz Hrvatske u SR Njemačkoj uvjetuje i našu veću zastupljenost u njemačkim medijima, državnim uredima (savjeti za strance i sl.), a posebnu ulogu u tome imaju i njemačko-hrvatska društva u ovoj prijateljskoj zemlji.

Radimo i vikendom

Žz: Koje su, osim navedenih, trenutačno najaktualnije akcije hrvatskoga veleposlanstva u Bonnu?

Z.J.: Na početku moram reći da se veleposlanstvo u Bonnu nalazi u vrlo teškim uvjetima. Nas nema dovoljno, pa tako moji suradnici moraju često raditi i dulje od radnog vremena kako bi se napravilo samo najosnovnije. Gotovo je praksa da oni pored svoje radne obveze rade i brojne druge zadaće koje se pred nas postavljaju. Nema slobodnih subota i nedjelja, kao ni blagdana jer se tada obično odlazi k našim građanima po cijeloj SR Njemačkoj na brojne skupove i druge manifestacije.

I u takvim uvjetima nastojimo pružiti što više informacija ne samo našim ljudima, već prvenstveno Nijemcima i njemačkim institucijama. Upravo je u tisku knjiga u kojoj će se na 180 stranica naći osnovne informacije o Republici Hrvatskoj, na njemačkom jeziku, koja bi trebala biti odgovor na svakodnevne upite. Izdajemo i „Informationen“, bulletin u kojem se nalaze informacije o Republici Hrvatskoj, o hrvatskoj kulturi, gospodarstvu i politici. Ovaj se materijal dostavlja na gotovo 400 imena od zastupnika u njemačkom Bundestagu i ministarstava, do novinara i medijskih kuća. Također izdajemo i „Press Bulletin“ kao informativni materijal o aktualnim događajima i temama. On se dostavlja na 450 adresa i imena po cijeloj SR Njemačkoj.

Žz: S kojim veleposlanstvima drugih zemalja u Bonnu posebno plodno suradujete? Kakva je suradnja veleposlanstva Republike Hrvatske i ambasade Republike Bosne i Hercegovine?

Z.J.: Suradujemo sa svim veleposlanstvima i institucijama ovisno o hrvatskim državnim interesima. Tako je i s veleposlanstvom Bosne i Hercegovine s kojim imamo dobre kontakte i veze.

Dr. Zoran Jašić, veleposlanik RH u Njemačkoj

Žz: Povratak bosanskohercegovačkih izbjeglica iz Njemačke u BiH izaziva sve veću pozornost i zabrinutost. Među tim izbjeglicama je i mnogo onih koji posjeduju hrvatske putovnice. Obraćaju li se i Vama za pomoć i što im obično savjetujete?

Z.J.: Hrvatski državljani, koji imaju i državljanstvo Bosne i Hercegovine, imaju pravo u Veleposlanstvu dobiti istu pomoć kao i svi ostali državljani RH. Kada je riječ o njihovom povratku u BiH, našu pomoć ne traže, jer im ona nije ni potrebna. Oni, naime, kao hrvatski državljani, slobodno tranzitiraju kroz RH. Valja istaknuti da je i tranzit državljanina BiH koji nema ju hrvatsko državljanstvo zadovoljavajuće uređen Dogovorom između Njemačke, Austrije, Švicarske, Slovenije i Hrvatske.

Postoji interes hrvatskih državljanina, izbjeglica iz BiH, za naseljavanjem u Hrvatskoj. Njima pomažemo u ostvarivanju kontakata s Uredom za prognanike i izbjeglice u Zagrebu, radi rješavanja pitanja prijava boravišta u Hrvatskoj odnosno s Ministarstvom povratka i useljavanja.

Žz: I posljednje pitanje: jeste li pri preuzimanju dužnosti veleposlanika Republike Hrvatske u Bonnu postavili sebi neke posebne ciljeve, i ako jeste, možete li nam reći, koje?

Z.J.: Uz standardne ciljeve, koji proizlaze iz osnovnih bilateralnih i multilateralnih zadataka i odnosa među državama, moja je preokupacija, kao i preokupacija i zadaća mojih suradnika u bonnskom veleposlanstvu Republike Hrvatske, djelovanje na prezentaciji i promidžbi naše domovine kao srednjoeuropske i mediteranske zemlje. To činimo, a i nadalje ćemo činiti sve intenzivnije putem kulturnih i drugih manifestacija za koje svakako potrebujemo i pomoć i suradnju svih Hrvata i građana RH u SRNj kao i državnih i drugih institucija iz domovine.

Razgovarao: Anto Batinić

Hallo, dragi Isuse, kako si Ti?

Ovu „Godinu Isusa Krista“ započinjemo pismima djece Isusu za Božić. Od mnoštva prispjelih pisama, izabrali smo nekoliko najzanimljivijih.

Znak moje ljubavi

Dragi Isuse, pišem ti ovo pismo kao znak moje ljubavi prema tebi, prema dragom Bogu. Radujem se tvom rođendanu kao i sva djeca svijeta. Redovito idem na misu i na vjeornauk i pripremam se za veliki dan tvoga rođenja, dan kada svi narodi slave tvoje ime, kada nam dolazi spasenje. Ali, ima nešto što me boli u dubini duše, a to je što mnogi pridaju važnost samo vanjštini. Trude se da što bolje uljepšaju kuće, stanove, gradove, okoliš. Zaboravljaju ono nabitnije: pripremiti svoju dušu i srce za tvoj dolazak. Za tebe nije samo mjesto u lijepo uređenoj i okićenoj kući, nego i u čistoj duši i otvorenom srcu, u našim raširenim rukama, na našim raspjevanim usnama.

Isuse moj, ja vjerujem da si na svijet došao kako bi nam bio živ primjer i učitelj življenja, da si život za nas dao, da nas izbaviš od grijeha i smrti, da nam pokažeš koliko nas ljubiš. Pokazao si nam kako treba da ljubimo druge. Isuse moj učitelju, ja želim koračati tvojim putom, pa te

molim da mi pomogneš na svim mojim putovima. Ne dopusti ni jednog trena da krenem lošim stazama. Pomozi mi da prebrodim sve zapreke ovoga života, kako bih po svršetku svoga života mogao baštiniti obećana dobra.

Isuse moj, ja te svim srcem svojim, svom snagom svojom i svim umom svojim pozdravljam i želim da u mom srcu nađeš utočište, da ovaj i svaki tvoj naredni rođendan bude ispunjen s mnogo više ljubavi i poštovanja među ljudima.

Tvoj Dario Perić, 8. razr., Köln

Hvala ti za dar života

Dragi Isuse, ja se zovem Marija Jakeljić i imam 9 godina. Od srca ti zahvaljujem za život koji si mi darovao. Bliži se Božić, dan tvoga rođenja, koji iščekujemo s velikom radošću. Svi se veselimo i pjevamo božićne pjesme. Kitimo jelku. Mislimo na tvoj dolazak.

Dragi moj Isuse, meni je najdraže kad sa svojom obitelji idem na ponoćku da pro-

slavimo tvoj rođendan i tvoj dolazak među nas. Kada misa završi, žurim kući da vidim što je mali Isus stavio pod našu jelku. Darova uvijek ima i hvala ti na njima.

Voli te tvoja Marija, Köln

Nedostaju mi bakine priče

Dragi moj Isuse, bliži se tvoj rođendan pa ti se želim javiti i čestitati. Ja sam mali, još uvijek ne znam baš dobro pisati, ali ti ćeš to već razumjeti. Prve priče koje sam čuo i koje pamtim, bile su priče o tebi. Pričali mi ih mama, baka, djedovi. Rado sam ih slušao. Puno sam naučio o tebi.

Tvoj smo rođendan nekada slavili tako veselo i sretno. Sa mnom su bili moji najdraži. Ali, došao je rat, oteo mi oba djeda, a mamu, tatu, bracu i mene otjerao u tulinu, daleko od kuće i od mojih baka. To me rastužuje. Teško mi je. Moram učiti strani jezik i tražiti nove prijatelje. Nedostaju mi moje bake i njihove priče. Ali, znam da ćeš mi ti pomoći, dragi moj Isuse, da opet vidim svoje bake, da se vratim svojoj kući.

VJEROM KROZ ŽIVOT – GLAUBE UND LEBEN

Nastavak sa str. 7

odnosa prema toj vlasti. Kad Isus traži od svojih sugovornika da mu pokažu novac, postavlja zapravo pitanje kakav je njihov odnos prema vlasti-caru. Ukoliko priznaju njegovu vlast, (a novac simbol njegove vlasti), onda su dužni iskazivati mu poštovanje i plaćati porez. Taj čin nije nikako nauštrb priznavanja Božje vrhunske vlasti, te ukoliko bi ta ista vlast učinila zlo prema ljudima (a to znači da krši Božje zakone), onda se taj odnos prema vlasti mijenja. Isusov učenik mora staviti u prvi plan poštovanje Božjih zakona i braniti ih. Poziv svakog kršćanina jest biti u službi Evanđelja koje treba naviještati riječju i djelom. Kada je ona ugrožena, kad su Božji zakoni ugroženi, kada je čovjek ugrožen kao čovjek, onda je kršćanin dužan ustati u obranu. Kao član društva mora to javno reći i nastojati da se nepravda ispravi i zaštiti ugroženi čovjek. To još više vrijedi za Crkvu, Kristovo mistično tijelo, koje živi i radi u konkretnim društvima, u svijetu. Stoga Crkva i njeni članovi, vjernici, imaju pravo i dužnost utjecati na organiziranje i funkcioniranje društva, države i svjetskih organizacija. To ne znači da Crkva mora sve nadgledati, sve kontrolirati, ali mora uvijek jasno ukazati na principe koje je jasno izrekao njen utemeljitelj i njena glava, Isus Krist. A to što on jasno izreče, mora voditi dobru ljudi i društva-države (polisu). To nije političarenje (negativna politika), nego **politika** (upravljanje gradom, državom) u smislu općeg dobra i napretka. Stoga isključiti

Crkvu iz **politike** (onako kako je definira klasična filozofija) značilo bi oduzeti joj dio njene misije koju joj je povjerio Krist. Tražiti od kršćana (biskupa, svećenika i vjernika) da se povuku iz politike, značilo bi tražiti od njih da prestanu vršiti svoj kršćanski poziv u svijetu. To isto tako vrijedi i kad je u pitanju zauzetost za čovjeka i njegovo dobro. Ako bi Crkva i kršćani prestali se angažirati na tom području, to bi bila izdaja Isusa Krista i njegove Radosne vijesti. A Crkva (i svaki kršćanin) pozvana je naviještati Evanđelje u „zgodno i nezgodno vrijeme“ (2 Tim 4,2) svemu stvorenju.

Ne zaboraviti Božje zakone i konkretnog čovjeka

Stoga mi, današnji kršćani, članovi Crkve i pripadnici hrvatskog naroda moramo ozbiljno shvatiti svoju ulogu kršćana u društvu i državi. Moramo se boriti da Kristov zakon i Kristova zauzetost za čovjeka bude na djelu u Crkvi i u društvu-državi u kojoj živimo. Ne smijemo šutjeti kad su ugroženi čovjek i kad se krše Božji zakoni. Moramo nastojati da oni (čovjek i Božji zakoni) budu poštovani u „zgodno i nezgodno vrijeme“ (2 Tim 4,2). To moramo imati na umu upravo u ovo vrijeme kad svijet, u ime nekih općih apstraktnih principa, zaboravlja konkretnog čovjeka i Božje zakone. Na to moramo misliti kad biramo one koji će u ime naše voditi društvo i državu. A hrvatski će građani uskoro imati takvu priliku.

► Ti voliš djecu, i ja volim tebe, i želim te još više voljeti. Dragi Isuse, pomози nam da nestane rata, da zavlada sreća, mir, da duše odraslih budu čiste kao duše djece.

Tvoj Davor Perić, 2. razr., Köln

Da Mia ostane u Njemačkoj

Dragi moj Isuse, molim te da nam daš lijep i radostan Božić. Da moja obitelj bude zdrava. Osobito te molim za svoju mamu, pomози joj u svemu. Molim te i za siromašnu djecu, posebno u našoj domovini: daj im da imaju dovoljno hrane, odjeće, slatkiša.

Neka, molim te, prestane rat i daj da moja prijateljica Mia ostane sa mnom u Njemačkoj. Čuvaj me, dobri Isuse, jer ponekad me strah.

Tvoja Antonija Peran, 5. razr., Mannheim

Htjela bih ponovno u Hrvatsku

Dragi Isuse, zahvaljujem ti što sam zdrava i što mi je dobro. To želim svim ljudima svijeta za ovaj Božić, a posebno djeci. Ja bih htjela ponovno ići u Hrvatsku. Voljela bih da i ti podeš sa mnom.

Tvoja Una Daković, 5. razr., Mannheim

Isuse, kako si ti?

Hallo dragi Isuse, kako si ti? Molim te za gladne, gole i bose, pomози im. Pomози, molim te, i djeci koja su u ratu ostala bez tate, mame, braće i sestara. Budi im radost ovoga Božića.

Tvoj Ivan Dabić, 5. razr., Mannheim

Da svi ljudi budu sretni

Dragi Isuse, sretan ti rođendan. Molim te da na zemlji zavlada radost i mir, da svi ljudi budu sretni, zdravi i veseli i da svijetom zavlada mir. Danijel Kovač, Frankfurt

Hvala ti da ti se mogu moliti

Dragi Isuse, zahvaljujem ti za roditelje i sve što imam, pomози drugoj djeci kojima nije kao meni. Hvala ti i za ruku kojom ti pišem, za cijeli život moj. Hvala ti za kuću gdje mogu spavati i grijati se. Najviše ti zahvaljujem što ti se mogu moliti.

Dijana Tabak, Frankfurt

Da se vratimo kući u Bugojno

Dragi Isuse, tvoj je rođendan nešto posebno za mene, kao i za sve kršćane na ovom planetu. Božić je vrijeme radosti. Svi bi ljudi na Božić trebali biti dobre volje i

veseli, a posebno djeca. Ove je godine, Isuse, moja najveća želja da se ja i moja obitelj vratimo svojoj kući u Bugojno. Molim te da se i svi ostali izbjegli mogu vratiti svojim kućama, da ne bude rata, da nitko ne gladije, da svi provedu Božić u radosti i miru. Tvoj Marko Čelina, Frankfurt

Obožavam te

Dragi Isuse, već sam puno čula o tebi. Obožavam te. Puno ljudi vjeruje u tebe i sve svoje nade polažu u tebe. Ljudi te mole za sebe, da im djeca budu zdrava, da imaju što jesti. Pomози im svima, molim te. Vjerujemo u tebe i zato svake nedjelje idemo u crkvu na misu. Hvala ti što si mi dao snagu za život.

Tvoja Anita Teklić, Frankfurt

na svijetu više ne bude rata i gladi. Za Božić ne želim nikakav dar, osim da ozdravi moja mama. To bi bilo sve. Tvoj

Tomislav Barbarić, Frankfurt

Svi smo mi ljudi isti

Dragi Isuse, moja je želja da svi ljudi na ovom svijetu žive u miru i blagoslovu, a ne u nemiru i ratu. Molim te, ne dopusti da djeca ostaju bez svojih roditelja, braće i sestara. Daj da ljudi vole jedni druge, da svi budu ljudi, jer svi smo mi ljudi isti. Hvala ti da mogu slaviti Božić, koji je najveći blagdan u godini i kojem se najviše veselimo jer se rodio naš Spasitelj. Puno ti hvala za uspješnu i lijepu godinu.

Tvoj Josip Dolčić, Frankfurt

Veličanstveni zvuci

Predragi Isuse, najveći, slavljani, dobri, što ležiš na slami. Dobra duša nad tobom bdije, tvoja majka i moja kraljica Marija. Pastiri ti prvi donesoše darove, skromne, ali pune ljubavi. I eno, tri kralja izdaleka dodoše s darovima bogatim i srcem punim. Prilaze ljudi i promatraju dijete u jaslama, te se čude.

A zatim veličanstveni zvuci. Pjevaju anđeli! Nebo gori! Zemlja blista!

Ništa više zasad, dragi mali Isuse, nego sam ti još samo želio reći: sretan ti Božić.

Tvoj Hrvatini Kvaternik Velić, Köln

Samo da moja mama ozdravi

Dragi Isuse, sretan ti rođendan. Svi ljudi slave tvoj rođendan, jer si ti Spasitelj svijeta. Bilo bi lijepo da opet dodeš na zemlju i da ne bude onako kao prije 2000 godina, nego da se rodiš u pravoj kući, a ne u štali. Bilo bi lijepo kad bi učinio da

Hvala ti za pamet, ruke, oči...

Dragi moj Isuse, radujem se što si mi dao pamet da mogu razmišljati, oči da mogu gledati, ruke da mogu raditi. Sretan sam što ti mogu čestitati rođendan. Molim te da me tvoja milost prati cijeloga života.

Tvoj Nikola Brdar, Frankfurt

Da rata ne bude

Dragi Isuse, obećam ti da ću se popraviti. Bolje ću slušati mamu i tatu. Molim te da rata više nikada ne bude, da gladna djeca imaju jesti, da budu zdrava i vesela, da beskućnici nađu utočište a nezaposleni posao. Želio bih da nam za Božić dodu baka i djed. S njima je uvijek lijepo slaviti. Uvijek mi pričaju lijepe priče.

Dragi Isuse, kao što su tebe u jaslama grijali vol i magare, molim te da zaštititi i životinje, jer su i one tvoja stvorenja.

Pozdravlja te

tvoja Mia Kordić, 5. razr., Mannheim

EUROPSKI SUSRET MLADIH U STUTTGARTU

Koraci pomirenja na putu prema

Bio je to „siromašan“ susret. U velesajmskim dvoranama na Killesbergu, gdje se inače sve utapa u blještavilu reklama, skupim automobilima, šampanjcu i izložbama luksuznih proizvoda, pomične stepenice ne rade, ugašeni reflektori. Zatvoreni bistroi sa svojim stolicama podignutim na stolovima djeluju kao nekakve ostave. Dvorane su prazne, nema svjetlucavih tapaciranih zidova, niti ikakvih reklamnih slogana. Nailazimo samo na ručno izrađene strelice. Svega ostalog, što podsjeća na kongrese, skupove ili čak crkvena slavlja, nedostaje: nema prijenosa putem ogromnih video-ekrana u drugim dvoranama, nema čak niti kartonskih podmetača za sjedenje. Sudionici susreta Taizé sjede na hladnom podu, na svojim jaknama, plastičnim vrećicama i brišu posljednje tragove viljuškara.

Duh Taizéa, „Taizé-feeling“, kako ga nazivaju mladi između 16 i 30 godina, ne traži i ne treba animaciju. „Tražimo jednostavan i siromašan život“, kažu Francois iz Marseillea i Matthias iz Bremena, što se rijetko može čuti od daleko najvećeg dijela sudionika ovog susreta iz istočne Europe, jer je njihov život kod kuće dovoljno jednostavan. Ako ih upitate, dobivate uglavnom isti odgovor: svi žele na izvore kršćanske vjere – „živjeti više s Bogom“. Mladi iz Poljske, Slovačke, Litve, Rusije, Ukrajine, Rumunjske i Bugarske željni su sureta s vršnjacima sa Zapada, željni su razgovora o svakidašnjici i Evanđelju. Čini se da ove dvije stvari jedno drugo prožimlju, da su same po sebi razumljive. „Želimo razgovarati o dobrim stvarima“, kaže Kristina iz Tallina u Estoniji, „o prijateljstvu i miru - i kako u Europi mladi mogu život učiniti ljepšim“. Kod svih mladih vrlo brzo se razgovor koncentrirao na središnju točku, koja je gotovo jedina i programatska točka petodnevnog susreta: „Najljepša stvar u Stuttgartu je zajednička molitva. Nešto neopisivo. Ovako nešto nemaš kod kuće. Kod kuće se osjećaš prilično usamljeno.“ (Ivana, Osijek).

Zajednička molitva, tri puta dnevno. Ujutro po njemačkim župama, u podne i uvečer u velesajmskim dvoranama, stvara upravo onaj „feeling“ koji mlade već više od 4 desetljeća privlači u burgundsko mjesto Taizé i već nekoliko godina u europske metropole na susrete.

Frère Roger poziva sudionike Europskog susreta mladih u Stuttgartu na pomirenje.

70.000 mladih iz svih zemalja Europe okupili su se pod motom „Od sumnje do jasnoće zajedništva“, što je i naslov pisma što ga je uputio Frère Roger mladima, a koje je prevedeno na 58 jezika. Među 70.000 mladih najviše je bilo onih iz Poljske (22 000), zatim iz baltičkih država 4 000, te Hrvata i Talijana po 3 500, Rumunja 1 500, 1 200 Ukrajinaca, Engleza, Španjolaca, Slovenaca, Čeha, Bugara, Portugalaca, Srba, Mađara...

Po prvi puta gotovo svi gosti su smješteni kod njemačkih i stranih obitelji u Stuttgartu i okolici. O mladima se prije podne brinu uglavnom župe, njih 500. A oko podne mladi se okupljaju u velesajmskim dvoranama na Killesbergu gdje zajednički ručaju, mole, pjevaju, čitaju Bibliju. Na Silvestrovo mladi su u 250 crkava stuttgartske regije molili za mir u svijetu.

Novo izmirenje – svakog dana

Pokretač susreta i bratovštine iz Taizéa je Frère Roger. Ovaj u protestantskom duhu odgojeni Švicarac otvorio se prema Katoličkoj Crkvi i ubraja se u jednog od glavnih zagovornika ekumenskog pokreta. Podsjetimo se. Frère Roger je 1940. godine u burgundskom selu Taizéu odlučio djelovati na pomirenju ljudi. Tako je na početku spašavao židove, a zatim, nakon Drugog svjetskog rata njegovao njemačke ratne zarobljenike. Od 1949. godine oku-

Molitvom i pomirenjem – drugačijom politikom do cilja.

Na tragu jednom posve posebnom osjećaju u Stuttgartu

plja subraću iz Katoličke Crkve i evanđeličkih zajednica.

Frère Roger: „Na početku nam je bilo jasno da moramo živjeti Krista, te da se svakoga dana želimo nanovo izmiriti – načelo koje bi trebalo vrijediti cijeloga života. Kasnije su nam se pridružili drugi mladi ljudi – i nije nam ništa drugo preostalo nego da ih prihvatimo, jer gostoljubivost i gostoprimstvo je prema Evanđelju vrlo važno. Iskreno rečeno, bili smo vrlo iznenađeni razvojem i odazivom mladih. I danas kada gledamo mnoštvo mladih, mi i dalje radimo svoj posao“

(Frère Roger).

Što ostaje nakon susreta Taizé-mladeži, što ostaje nakon molitava, razgovora, razmišljanja i pjesme?

Mnogi mladi ljudi su u Stuttgart došli s idealom da žive u miru, bez nasilja, u okolini koja nije „hladna“ i u kojoj čovjek rado živi s drugim ljudima. Taizé je za jednog mladog Nijemca iz Wilhelmshavena mjesto, gdje dolazi jednom godišnje, gdje skuplja snagu, gdje upoznaje mnoge ljude, izmjenjuje mišljenja, iskustva i gdje

Mladi su pozorno slušali sve duhovne nagovore u Stuttgartu.

Foto: Ivo Matijević

Piše: Alen Legović

trećem tisućljeću

Vjera je jednostavno povjerenje u Boga

„Mnogi mladi danas se nalaze pred nesigurnom budućnošću. Želimo ići do izvora vjere i povjerenja. Neki pak kažu: 'Ja ne vjerujem, nemam vjere.' Ali vjera je nešto sasvim jednostavno. Ona je jednostavno povjerenje u Boga. Jednostavno, pravo traženje i želja za Bogom već su vjera. Ne brinimo, jer čežnja za Bogom već je vjera – i u nama se pali plamen. Taj plamen može biti sasvim malen, blijedi tračak, koji međutim, uvijek gori i nikada se ne gasi. I to je plamen ljubavi i praštanja.“
(Frère Roger)

skuplja idealizam. Ono što su uvijek i iznova iskazivali mladi jest, da je **Taizé** jedna zaista **živa zajednica** za koju mladi pokazuju svoje zanimanje i unutar koje se mladi zanimaju za duhovnost.

Lijepo je promatrati sve te mlade ljude iz svih europskih zemalja kako zajedno pjevaju, mole i dijele kruh svagdanji. Mnogi mladi vraćaju se sa susreta sa željom i spremnošću preuzimanja odgovornosti u svojim župama i zajednicama.

Osjećaj pripadnosti, zajedništva

Ono što je posebno dojmilo mnoge mlade u Stuttgartu je mogućnost zajedničke molitve i pjesme različitih naroda i konfesija. Pet dana provedenih u miru, molitvi, pjesmi, internacionalnoj atmosferi – tihi susret mladih u Stuttgartu – primjer za pomirenje?

Katoličke i protestantske župe u Stuttgartu i okolici otvorile su vrata svojih župnih prostorija i crkava za mlade iz čitave Europe. Primjer za ekumenski pokret danas i sutra?! A više od 90 posto mladih našlo je smještaj u stuttgartskim obiteljima. Kod hrvatskih obitelji u Stuttgartu i okolici našli su smještaj mnogi naši mladi iz Hrvatske i BiH. Primjer evandeoskog gostoprimstva?!

• „Kada čovjek vidi da se u jednom gradu kao što je Stuttgart, može smjestiti 70 000 mladih i to većinom po obiteljima, kada se vidi kako nakon susreta mladi ne posustaju preuzimati organiziranje ovakvih susreta, tada čovjek ide kući s riječima – znam da nešto dolazi...“
(Andrea, Mainz)

• „Kršćanski život povezan je sa svakidašnjicom. I sve što činim mora imati smisla.“

(Francesca, Udine)

• „Ono što mi se posebno svidjelo je da su se na jednom mjestu okupili mladi iz cijele Europe, te da zajedno mogu moliti i pjevati, i Rusi i Litvanci, Nijemci i Poljaci, Hrvati i Srbi, Talijani i Englezi, a da pri tomu nitko nikoga ne smeta.“

(Katarina, Litva)

Tišina

• „Za mene ona znači – saznati kamo odlazim u tišini i sabranosti – kuda me ona vodi, što se to u meni događa u tišini. A to je vrlo važno. Jer, čini mi se, da se ono bitno u životu često nalazi u sjeni svakodnevnih briga. A čovjek gubi iz vida ono bitno.“
(Janine, Lyon).

Novac

• „Novac za mene ne igra veliku ulogu. Zараđivati da bih živio, ali ne da bi gomilao novac – živjeti jednostavno.“

(Markus, Göttingen)

„U Hrvatskoj je često situacija takva da ljudi misle samo na novac – smisao života im je biti bogat.“
(Ante, Split)

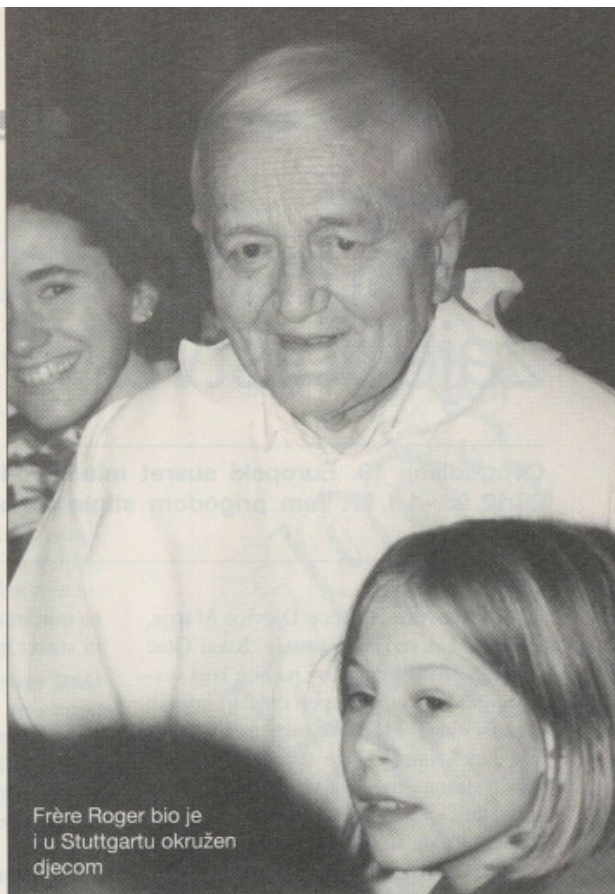
• „Često smo obuzeti crnim mislima, pesimizmom. Često jedni druge optužujemo i sudimo. Htio bih uputiti nekoliko riječi i starijima, odraslima. Ne opterećujmo mlade našim sudovima i analizama, već im omogućimo da se svi zajedno uputimo na zajedničko i jednostavno hodočašće povjerenja, da možemo biti ljudi koji traže povjerenje.“

(Frère Roger)

• „Često nama mladima stariji govore: 'Pričekaj koju godinu, pa ćeš vidjeti da će ti ponestati daha!' Međutim, ja se nadam da mi neće ponestati daha, kako bih mogao organizirati upravo ovakve susrete poput ovog u Stuttgartu.“

(Bruno, Innsbruck)

• „Problem je da ima malo mladih ljudi koji bi se angažirali ili molili, osim onih koji su ionako došli na ovaj susret u Stuttgartu.“
(Petra, Berlin)

Frère Roger bio je i u Stuttgartu okružen djecom

Doček 1997. godine mladi su proslavili u 250 crkava i župa u Stuttgartu i okolici i to u molitvi za mir, u pjesmi i tišini.

Počela je Nova godina – hoće li donijeti mira?

Nakon ponoći mladi nastavljaju slaviti po župama.

• „Ono, što mi se najviše sviđa je činjenica da nema svećenika, koji ti nešto zapovijeda. Već možeš sam razmišljati, možeš i sumnjati, možeš pitati...“

(Martina, München)

• „Najveće je pitanje, da li ćemo mi mladi biti 'dugog daha' da li ćemo cijeli svoj život živjeti kršćanski. Ako nam pođe za rukom imati mnogo djece i ako za njih budemo imali dovoljno vremena da ih odgojimo u kršćanskom duhu, ako im damo ljubavi, kako bi postali ljudi i kasnije sami susretali se na najljepši način s drugim ljudima, tada sam učinio mnogo, i to se ne smije potcijeniti.“
(Johannes, Köln)

• Pokušavam čuti glas Božji, ali ne mogu baš tvrditi da Bog s neba meni govori samo tako, već pokušavam susresti ljude preko kojih nastojim prepoznati glas Božji.“
(Malgorzata, Krakov)

Prvoga siječnja, nakon svećanih novogodišnjih misa po župama i ručka kod obitelji, mladi su se uputili prema Bad Cannstattu, gdje ih je čekalo 800 autobusa. Mladi su krenuli svojim kućama, u svoje župe da pripreme nastavak hodočašća povjerenja na zemlji, na kojem će se, nadajmo se, ove, 1997. godine pridružiti još više mladih Hrvata kako iz stare domovine tako i iz ove, druge domovine. ■

Od sumnje do jasnoće zajedništva

Ovogodišnji 19. Europski susret mladih održan je u Stuttgartu od 28.12.96 – 1.1.97. Tom prigodom stigle su u Taizé poruke duhovnih vođa:

- „Po zagovoru Blažene Djevice Marije, Majke Crkve i Majke naše, Sveti Otac zaziva Božji blagoslov na one koji susret animiraju i na župe i obitelji koje ih ugošćuju. ... Makar to niste tražili, vidite kako vam dolaze tisuće mladih sa svih strana privučeni vašom molitvom i zajedničkim životom. Kako dakle ne pomisliti da su ovi mladi dar i sredstvo koje vam Bog daje da bi vas potakao da ostanete zajedno, u radosti i svježini svog dara, kao proljeće za sve koji traže pravi život...” *Ivan Pavao II.*

- „Obratite se Gospodinu jer je on glava svega. Bila njegova milost i beskrajno milosrđe sa svima vama...”

Ekumenski Patrijarh Bartolomej Konst.inopolski

- „Bog nade napunio vas svakom radošću i mirom u vjeri da izobilujete u nadi snagom duha Svetoga. Bio vaš susret okrunjen blagoslovom i uspjehom.

Patrijarh Aleksij II. Moskovski

- „...Kao što brojni od vas znaju, ja duboko cijenim zajednicu iz Taizéa i njihov osobit rad za Boga. Blagoslovio vas Gospodin obilato u vašim zajedničkim danima.

Nadbiskup Canterburyjski Dr. George Carey

- „...Stoga je moja želja da po primjeru što ga vi dajete i po vašem poletu i vjeri svijet zadobije malo više mudrosti i približi se idealu ljubavi što ga brat Roger želi.”

Generalni tajnik UN-a g. Boutros Boutros Ghali

Oko 300 župnih zajednica ugostilo je 70-tak tisuća hodočasnika od čega 3000 iz Hrvatske i BiH. Za razliku od Pariza, Beča, Praga, Budimpešte, Londona ili Rima, Stuttgart nije europska metropola koja svojim čarom ili kulturnim bogatstvima privlači hodočasnike i odvlači ih od zajedničke molitve. Hladno vrijeme (temperatura se rijetko penjala iznad -10°C) kratilo je šetnje gradom a vrlo dobre prometne veze smanjile su gužve

na minimum, tako da se na svaku molitvu ili susret moglo stići na vrijeme.

Dani susreta su vrlo brzo prošli. Sve je počelo u subotu 22.12. s dolaskom i smještajem koji svakome ostaje u sjećanju. Tisuće mladih s kartama traže župu u koju su određeni, neki se dobro snalaze a nekima je potrebna pomoć iako je sve prilično dobro uctano i objašnjeno. Netko prije, drugi kasnije stižu kamo su krenuli i uglavnom su svi ponovno u 7 sati uvečer na zajedničkoj molitvi. Za one koji su prvi puta hodočastili doček Nove godine bio je sigurno neobičan ili bar neočekivan. Molitveno bdjenje za mir započelo je u 23 sata i trajalo do ponoći kad se nastavilo s proslavom.

Provesti ovih 5 dana u Stuttgartu značilo je hodočastiti na žive izvore Evandjelja, kroz molitvu, tišinu, traženje. Mladi su hodočastili kako bi po prvi puta ili iznova otkrili smisao svog života, pokušali naučiti ljubiti i pokazali to svojim životom.

O pomirenju kršćana papa Ivan XXIII. je rekao: „Nećemo istraživati tko je bio u krivu, nećemo istraživati tko je bio u pravu; reći ćemo samo: pomirimo se!”

Ivo Matijević

Stuttgart

20 godina nakon europskog susreta mladih u Stuttgartu. Razgovor tadašnjih

– Kada smo stigli, bilo je hladno, ali u autobusu je bilo toplo. Toplina ljudi, punih nade, svi smo imali isti cilj. Smijali smo se. Srdačno. Očekivali smo nešto. Nadali smo se nečemu. Premda to nitko od nas nije mogao opisati riječima. Pjevali smo i znali smo da pjesma seže do neba. Bili smo mladi.

– Dobro se sjećam. Bilo je kao u snu. Bilo je tako dobro. Bila sam mlada. Imala sam možda 19, 20 godina. Bila sam oduševljena idejom da se nešto može dogoditi i da mogu nešto promijeniti. Bila je to pjesma i molitva – i tišina. Da, posebno tišina. Ne sjećam se više što sam htjela. Možda je to bila težnja za pustolovinom, toplinom, pripadati nečemu i sudjelovati – da, pripadati i tada smo pripadali jedni drugima.

– Naravno, bili smo mladi. Dok si mlad, sve je moguće. Sve je budućnost. Sve treba promijeniti. Sve bi učinio drugačije, drugačije nego roditelji, učitelji, sve bi učinio drugačije i sve sam mogao raditi drugačije, jer sam bio mlad. Premlad. Što sam tada znao o pitanjima života, što sam znao o odgovornosti.

– Prvi puta sam saznala što je ljubav. Više nego atmosfera i osjećaji. Shvatila sam da moram stvoriti mjesto za druge ako želim mjesto za sebe samu. Za mene je to bio glas Božji. Upravo na susretima Taizéa čula sam glas Božji. Svi mi imali smo istu spoznaju o svjetlu, o svjetlu

U sabranosti, u zajedništvu s Bogom i drugima, najlakše je prodrijeti u dubine vlastite duše.

Foto: Ivo Matijević

Piše: Alen Legović

godine 2016.

edionika Susanne (40) i Martina (41).
sramežljivo: Volim te!

nade, ljubavi, praštanju. Gledali smo jedni druge kroz Njegove oči. Gledali smo svijet i nas kroz Njegove oči. Učili smo ljubiti. To je ono što sam osjećala. Stvarnu Božju ljubav.

– Žao mi je, ali za mene je sve to prošlost. Za mene toga više nema, jer više nisam mlad. Nema više takve ideale. Nema više poljubaca, molitava, zagrljaja i tišine. Nema više tišine. Postoji još samo životna buka.

Zaljubio sam se, oženio, dobio djecu, posao, nazvao sam to odgovornost, sigurnost i rad. Sve sam više radio. Napredovao sam u službi i dolazio na sve više položaje – i više nisam mogao moliti.

– Nisi to htio.

– Nisam mogao moliti.

– Nisi se usudio moliti.

– Okay. Nisam više htio moliti.

Moliš li ti još uvijek?

– Da.

Dakle, dobivaš odgovor?

– Odgovor na što?

– Na tvoju molitvu.

Njegovo prisustvo. A moj odgovor na Njegovo prisustvo je: biti tu za druge. Njegova ljubav i moja ljubav prema drugima.

Kako On mene poštiva i kako ja druge poštivam. To je dogovor.

– Je li to dovoljno? Je li to sve?

– Dugo sam čekala velike odgovore. Grom i munju koji bi me bacili na zemlju, glas iz vjetra, za sve vidljiva velika svjetlost koja me okružuje – i kada se to nije pojavilo...

– ...sve se to nije dogodilo?

– Ne. bio je to jedan mali odgovor. Tiha tišina. I kada sam poslušala, čula sam svoj glas. Moj glas koji je ponavljao Njegove riječi. Bile su to Njegove riječi koje su postale moje vlastite. To je moj odgovor.

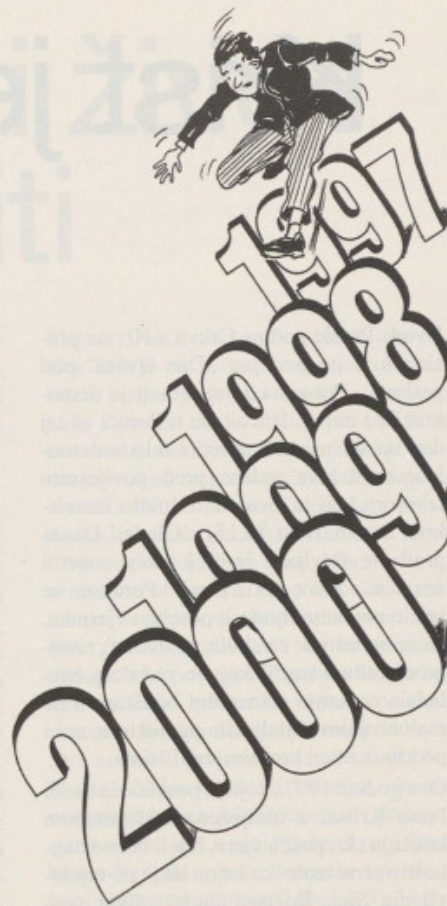
– Sva ta tišina, molitve i svi ti ideali...

– Pogledaj me!

– I što?

– Pogledaj mene, pa zatim sebe. Ja sam isto tako usamljena kao i ti. Ali kada te pogledam, zašto bih rekla, da je nemoguće... Ima nade. Omogućiti, ostvariti san.

Prepoznajemo se u Njemu. Razumijemo se u Njemu. Upoznajmo Ga. Imam još

nade da ćemo se moći pogledati u lice i reći: razumijem te, poznajem te i sramežljivo – volim te. ■

HRVATSKI ODISEJ / POESIE

Isuse

Isuse, Tebe
molitvom i
pjesmom želim slaviti;
Tebi,
Kao slavuj ja ću
pjevati;
Tebe,
srcem svojim častiti.
Malen si rođen,
dijete kao i

svi mi,
a postade vrelo
nepresušive
ljubavi.
S Tvoga vrela
ljubavi,
piti želim cijeloga
života,
ruku Ti svoju dati
i s Tobom,
svijetom navijek
putovati! Mara Lučić

Riječi, riječi...

Riječi,
mnogo riječi,
Riječi moje, njezine, njegove,
odzvanjaju u ušima,
odjekuju u mislima,
guše me
riječi bezbrojne.

Ni čuti
niti izgovoriti
nisam IH smjela,
jer me prate kao sjena,
kao breme na duši mojoj.
Te riječi bole,
pa bježim od njih,
od jeke njihove.
Bježim, no ne znam kamo.
Ne mogu pobjeći od
riječi, riječi...

Dijana Tolić, Rüsselsheim

Čežnja za tvojim licem

Sanjajući lice tvoje
i sam postadoh čežnjom.
Za tvojim licem
stvorenim na sliku i priliku
sjajnoga Lica Sinajskoga
izgara lice moje.

Čežnja za Tvojim licem
snažna je poput Mojsijeve čežnje
za Onim kojeg nije smio pogledati
licem u lice.

U svakodnevnoj molitvi vapim:
Gospodine, ne skrivaj lica svoga od mene,
Lice Tvoje, Gospodine, ja tražim,
ali te također molim,
ublaži moju čežnju
za njezinim
licem andeoskim.

Tony Gabriel

Proljetna melankolija

Sumorne proljetne kiše
Raskvasiše dugu u očima.
Boje su sada cigansko šarenilo
Na dronjcima proljeća,
Oči ruglo lažnog kristala.
Bablje ljeto davnih godina
Veže mi ruke; molitva počinje.
Poludjeli vjetar miriše na kremen,
Grize srce napunjeno barutom.
Planut ću svakog trenu!
A nigdje zavjetraja,
Nigdje krova rodnog.

Dalibor Perković, Mainz

Krist je utjelovljenjem i zato ga treba

Uvod: Prošle godine Crkva u Hrvata proslavila je po prvi put „Dan života“ pod geslom: „Pravo na život temelj je demokracije i mira“. Isticalo se u Poruci za taj dan da se hrvatski narod i mlada demokratska država nalaze pred povijesnim izborom koji je Gospodin uputio izraelskom narodu (Pnz 30,15): „Gledaj! Danas preda te stavljam život i sreću, smrt i nesreću... Život dakle biraj!“ Porukom se htjelo potaknuti ljude, a posebno vjernike, da se opredijele za „kulturu života“, nasuprot „kulture smrti“ koja je, nažalost, zavlada ne samo po vojnim bojištima i ne malobrojn timer obiteljskim ognjištima, već i po klinikama i brojnim rođilištima.

Ove godine 1997., koja je posvećena osobi Isusa Krista, a obilježena sakramentom krštenja i krepošću vjere, htjeli bismo naglasiti važnu teološku istinu da je po utjelovljenju Sina Božjega ljudski život posvećen, pa ga stoga valja poštivati i braniti. Zato naše razmišljanje o ljudskom životu započinjemo pred tajnom Božjeg silaska među ljude, pred betlehemskim jaslama.

1. Bog se utjelovio i čovjekom postao

Polazna točka kršćanskog vjerovanja jest samoobjava Božja u Isusu iz Nazareta. U čovjeku Isusu „Riječ je tijelom postala i nastanila se među nama“ (Iv 1,14). Sin Božji uzeo je ljudsku narav, te radi nas i radi našega spasenja postao čovjekom.

Vjera u istinsko utjelovljenje Sina Božjega raspoznajni je znak kršćanske vjere. Sv. Ivan apostol (1 Iv 4,2) jasno tumači po čemu se prepoznaje Duha Božjega: „Svaki koji ispovijeda da je Isus Krist došao u tijelu, od Boga je. A nijedan duh koji ne ispovijeda takva Isusa, nije od Boga“. To je vjera koju je Crkva stoljećima ispovijedala, ljubomorno čuvala i branila i novim naraštajima prenosila: Isus je nerazdvojivo „pravi Bog i pravi čovjek“, istobitan s Ocem po božanstvu i istobitan s nama po čovještvu. Novi katekizam je ovu vjeru ovako izrazio: „Jedincat i posve osobit događaj utjelovljenja Sina Božjega ne znači da je Isus Krist djelomično Bog a djelomično čovjek, niti da je učinak neke zamršene mješavine božanskog i ljudskog... Isus Krist je pravi Bog i pravi čovjek. Crkva je

tijekom prvih stoljeća morala braniti i objašnjavati tu istinu vjere protiv hereza koje su je iskrivljavale“ (Katekizam Katoličke crkve, br. 464).

Crkva i danas ispovijeda istu vjeru u Krista Isusa, Gospodina i Spasitelja, jedinog posrednika između Boga i ljudi. Krist je puninom i potpunošću čovještva ušao u zajedništvo sa svakim čovjekom. Uzevši ljudsku narav, proživio je solidarno s nama čitavi ljudski život, od začeca pa do smrti: radio je ljudskim rukama, razmišljao ljudskim umom, odlučivao ljudskom voljom i ljubio ljudskim srcem. Rastao je u dobi, mudrosti i milosti (usp. Lk 2, 52). Veselio se, radio i plakao. Prijateljevao i propovijedao kraljevstvo Božje. Činio je silna djela. I na kraju iako nevin, osuđen na smrt. Razapet na križu umro je u strašnim bolovima na Golgoti ponad Jeruzalema (usp. Mk 15, 33–37). Ništa ljudskoga, dakle, osim grijeha, nije mu bilo strano.

No, Krist je od mrtvih uskrsnuo. Uskrsnućem od mrtvih on je objavio puninu života i „otvorio vrata nebeskog zajedništva“. Svojim proslavljenim čovještvom Krist Gospodin nastavlja posredovati za nas kod Oca nebeskog. Naime, on svojim uskrsnućem od mrtvih nije odbacio svoju ljudsku narav i zajedništvo s nama, već ga je uzdigao na nedokučivu razinu bliskosti s Ocem, te postao temeljem i razlogom naše nade u „uskrsnuće tijela i život vječni“.

2. Trajna Kristova prisutnost – znak ljubavi koja ne prestaje

Od trenutka kad je postao čovjekom, Sin Božji ne prestaje biti prisutan među nama. Njegova trajna prisutnost događa se i nastavlja na mnogo načina. Osobito je prisutan u zajednici vjernika koja moli, u otajstvima spasenja, u živoj i djelotvornoj riječi, u siromasima i „malenima“.

Isus je obećao svojim učenicima: „Gdje su dvojica ili trojica sabrana u moje ime, ja sam među njima“ (Mt 18,20). Crkva, zajednica vjernika, novi narod Božji, sabrana u Kristovo ime, na otajstven način postaje njegovo živo tijelo, kojemu je on Glava, a svi koji su u njega ucijepljeni njegovi živi udovi (usp. 1 Kor 12, 12–27).

Na još osobitiji način Isus je obećao sakramentalnu prisutnost među svojim učenicima. Na posljednjoj večeri uzeo je kruh i dao svojim učenicima govoreći: „Ovo je moje tijelo, koje se za vas predaje. Ovo činite meni na spomen. (Lk 22 19–20). I Crkva nastavlja slaviti sve sakramente kao Kristove čine spasenja, a poglavito euharistiju, „sve dok Gospodin ne dode“.

Danas je potrebno na poseban način naglašavati Kristovu prisutnost „u malenima“, prezrenima i odbačenima. Krist je, naime, svojim učenicima i svim ljudima, na upit: „Gospodine, kada te vidjesmo gladna i nahranismo te, ili žedna i napojismo te?“, jasno poručio: „Zaista kažem vam, što god učiniste jednomu od ove moje najmanje braće, meni učiniste“ (Mt 25, 37–40).

Valja na koncu naglasiti kako se ovdje radi o istinskoj prisutnosti samoga Krista. Ako je u jednom slučaju naglašena eklezijalna

posvetio ljudski život poštivati i braniti

prisutnost, a u drugom sakramentalna, za ovu posljednju moglo bi se reći da je „osobna“. Isus Krist, utjelovljeni Bog, poistovjećuje se sa svakim čovjekom. Posebice s malenima, siromašnima, potrebnima, nezaštićenima, odbačenima, nemoćnima i umirućima tako da sve ono što njima činimo, činimo samome Bogu. Isus nije, naime, rekao: „Gdje su dvojica ili trojica u moje ime KAO da sam ja među njima“. A niti je govorio: „Ovo uzmite KAO da je moje Tijelo i moja Krv“. A još manje je naglašavao da ono što se bude činilo nekome od njegove najmanje braće, KAO da bi se njemu činilo. Ne, Isus jasno veli: „Meni ste učinili“. Radi se dakle o stvarnoj, istinskoj i trajnoj Kristovoj prisutnosti.

Stoga Katolička Crkva ispovijeda vjeru u pravo i potpuno čovječstvo Sina Božjega, vjeruje u njegovu otajstvenu prisutnost u Crkvi i u sakramentima, te naglašava Kristovu volju da se „poistovjeti“ s potrebnima i malenima.

Zahvaljujući utjelovljenju Sina Božjega u krilu prečiste djevice Marije, ljudski je život posebno dobio na vrijedno-

sti. Postao je blagoslovljen i posvećen. I nema te sile ili zakona koji bi njegovu vrijednost mogao „procjenjivati“, ili, nedaj Bože, njegov životni hod priječiti ili uskraćivati.

Božja je ljubav u temelju svega što postoji. Na osobit način ona je u temelju ljudskog života (usp. Post 1-2). Bog je, naime, stvorio čovjeka iz ljubavi. I ljudsko je srce „nemirno dok se u Bogu ne smiri“. Iako se grijehom udaljio od svog Stvoritelja, čovjek je trajno pozvan na zajedništvo s Bogom. Taj se poziv posebno očitovao „u punini vremena“, kad se u Isusu Kristu objavilo „čovjekoljublje Boga našega“. U njemu nam je darovano sinovstvo u kojemu možemo klicati: „Abba-Oče“, jer „djeca se Božja zovemo i jesmo“ (1 Iv 3,1). To božansko sinovstvo nazivamo i milost, sloboda, duhovni život i nadnaravno određenje čovjeka.

3. Poštivanje osobe i ljudskog života – znak je poštivanja Boga-Životvorca

Osnovni razlog dostojanstva i poštivanja života jest u činjenici da čovjek od Boga dolazi i da je k Bogu upravljen. Crkveni se nauk oslanja na objavljeni poklad vjere o čovjeku kao „slici Božjoj“. Stoga čovjeka valja ljubiti „poradi Boga“. Budući da je čovjek od trenutka začeća pa do naravne smrti „slika Božja“, treba ga braniti, poštivati njegov ljudski identitet i njegovu osobu, zauzimati se za njegovo dobro na svim područjima života, kako na unutrašnjem, osobnom, vjerskom i duhovnom, tako i na izvanjskom, društvenom, zakonodavnom, političkom, ekonomskom, socijalnom, medicinskom, itd. I to svim sredstvima koja nam na raspolaganje stavlja zauzeta ljubav. Stoga se Crkva ne umara govoriti o dostojanstvu čovjeka, o vrijednosti ljudskog života kao i o potrebi da se život poštuje i brani. Među svim zlodjelima, koje čovjek može počiniti protiv života, posebno je ogavan čin čedomorstva koje II. Vat. koncil naziva „užasnim zločinom“ (GS 51). I nema toga ljudskog zakona koji može dati odobrenje takvom zločinu. Kanonsko pravo predviđa i najoštrije kazne „izopćenja“ (can 2350) za one koji izvrše ili potpomognu izvršenje pobačaja.

Slaveći „Dan života“ u sklopu jubilejske godine koja je posvećena osobi Isusa Krista, htjeli bismo podsjetiti ljude, a posebno naše vjernike da je utjelovljenjem Krist posvetio ljudski život. Bog je jedini gospodar života od njegova početka do njegova svršetka. Nitko ne može uzeti sebi pravo da izravno uništi nevino ljudsko biće. Htjeli bismo potaknuti sve ljude dobre volje da se založe, u okviru svog životnog zanimanja, da se promijene moralno neprihvatljivi građanski zakoni i da se poprave nedopušteni postupci. Posebno bismo željeli da naše kršćanske obitelji postanu svjesnije Božjeg dara u izabranju da budu „sol zemlje“, „svjetlo svijeta“ i „ognjište života“. Neka se srcem i dušom okrenu onoj riječi koja bijaše u početku, i po kojoj sve postade, jer „u njoj bijaše, život i život bijaše ljudima svjetlo i svjetlo svijetli u tami i tama ga ne obuze“ (Iv 1,4-5). U čovjeku odsjeva zraka same Božje stvarnosti, a živi čovjek je „slava Božja“. Stoga, neka pastoralni djelatnici zauzeto i s ljubavlju uzmu obitelj u središte svoje pozornosti i pastoralne skrbi. A obitelji treba stalno podsjećati i u svijest im prizivati iskonski i istinski pojam braka koji se ostvaruje kad je „u službi života“ (usp. FC 17).

Budući da ove godine na isti dan pada i Dan posvećenog života (Svijećnica), obraćamo se ustanovama Bogu posvećenih osoba, našim redovnicama i redovnicima, da u svoje svakodnevne molitve ove godine uključe ovu veliku nakanu naše domaće Crkve: poštivanje života. Bez poštivanja života nema ni posvećenog života. Krist Gospodin se utjelovio da ljudi „život imaju, u izobilju da ga imaju“ (Iv 10,10). Neka nas u ovoj godini, koja je njemu posvećena, obdari svojom svjetlošću, zahvalnošću i poštovanjem života. I neka po tim vrednotama bude prisutan u svakom domu i u svakom srcu. A Marija, koja je rodila utjelovljenu Riječ prije dvije tisuće godina, neka pri kraju drugog milenija usmjerava hrvatski narod prema svjetlu koje „prosvjetljuje svakog čovjeka“ (Iv 1,9) po Kristu, Gospodinu Životvorcu, kojemu neka je svaka čast i slava po sve vijeke vjekova. Amen.

Vaši biskupi

(Poruku je potpisao dr. Želimir Puljić, biskup dubrovački, pročelnik Vijeća za obitelj HBK)

Ljudski život je svet od začeća do smrti

Obitelj je kao svjetlo s mnogo boja

Njemačka biskupska konferencija obilježila je Obiteljsku nedjelju 19. siječnja. Za tu prigodu sve su župe početkom prosinca dobile radne bilježnice (64 str.) i plakate kako bi se što bolje pripremile za slavljenje Obiteljske nedjelje. Uvodnu riječ u radnoj bilježnici napisao je berlinski kardinal Georg Sterzinsky, predsjednik komisije za brak i obitelj. Tema ovogodišnje Obiteljske nedjelje glasi „Obitelj-svjetlo iz mnogih boja“.

Prilažemo uvodnu riječ kardinala Sterzinskog:

1. Obitelj kao svjetlo

Obitelj je intenzivno zajedništvo života i ljubavi. U njoj nastaje novi ljudski život. U odnosima muž i žena, roditelji i djeca, te djeca i djeca, svi u obitelji mogu iskusi- ti što to znači ljubiti i biti ljubljen. Doživ- ljavaju se kao prihvaćene osobe. Znaju da se jedni na druge mogu osloniti i povjeriti se. Na ovakvom temelju djeca rastu za život. Obitelj ne svijetli od same sebe. Kršćani vide u odnosima ljubavi odraz ljubavi Božje prema ljudima i svijetu.

2. Obitelj nije svjetlo za samu sebe, ona svijetli u društvu

Sva društvena područja upućena su na snagu obitelji koja stvara život i oblikuje osobu. Sva ta područja počivaju na kvali- tetama osobnosti i socijalnih sposobnosti koje su utemeljene na obiteljskom odgoju. Ujedno se mnoga društvena područja malo obaziru na zahtjeve obitelji, na čije djelo su ipak upućena.

3. Svaka pojedina obitelj ima mnogo boja

Pojedina obitelj nije jedinstvena: oblikuje se od ljudi različitih spolova, različite dobi i različitih karaktera. Obitelj ne želi ove različitosti stupnjivati, nego ih dovesti u međusobni razvoj i odnos. Tako se u njoj obogaćuju čovjek i žena, djeca i roditelji kao i različite osobnosti. Oni su u mnogo- strukosti zajednica: svjetlo iz mnogih boja.

4. Obitelji u svojoj sveukupnosti su mnogobrojne

Njihova mnogostrukost ima različite temelje:

Obitelji su u različitim fazama obiteljskih povijesti: obitelji s malom djecom, obite- lji s mladima, obitelji u kojima su djeca

već napustila roditeljsku kuću i moguće već sami osnovali obitelj.

- Obitelji žive u različitim životnim situa- cijama: mnoge su siromašne, druge boga- te; imaju različite modele, sklapaju ugo- vore glede zarade i obiteljskog posla, mnoge obitelji pate zbog nezaposlenosti; mnoge se bore s bolestima i smetnjama; druge su stranci u Njemačkoj.

Obitelji imaju vrlo različite predodžbe o vrijednosti, odgojnim ciljevima i život- nom stilu.

Obitelji u različitim položajima: bračni parovi s tjelesnom djecom; obitelji s pos- vojenom djecom, obitelji s jednim roditel- jem: obitelji s očuhom i maćehom.

Mногоstrukost obitelji je tako velika da se nju ne može predočiti nabrajajući. Obitelji u svojoj mnogostrukosti zajedno oblikuju životnu stvarnost obitelji u društvu.

5. Crkveno razumijevanje obitelji i mnogostrukost obitelji

U Crkvi se mnogo puta bojažljivo govori o mnogostrukosti obitelji, iz straha da se vrijednost obitelji koja je u braku uteme- ljena ne relativizira. Ipak mnogostrukost obitelji dokazuje se iz mnogih temelja i okolnosti. Samo kod obiteljskih formi kod kojih odnos partnera ne odgovara brač- nom nauku Crkve potrebno je razlikovati razinu partnerstva i razinu obitelji. Uvjeti ne smiju pogoditi obitelj kao cjelinu.

6. Многоstrukost obitelji u župnoj zajednici

Tema Obiteljske nedjelje želi ohrabriti župne zajednice i društva, pozvati ih i poduprijeti da obitelji prihvate u cjelovitoj mnogostrukosti. Može se kritički ispitati je li obiteljska slika dovoljno prostrana, da mnogostrukost obitelji u njenom području djelovanja bude pravedna. Crkva mora biti prostor za obitelj u cijeloj njenoj širini. Ne smije nedostajati nijedna boja.

Priradio: Jozo Župić

DEUTSCHE BISCHÖFE
ZUM JAHR 2000

Poruka njemačkih biskupa za pripravu proslave 2000. godine

Draga braćo i sestre!

Samo još malo godina dijeli nas od 2000. godine. Taj datum treba prema želji našeg Svetoga Oca za kršćane biti osobit događaj, za koji se i mi odsad pripravljamo.

Papa Ivan Pavao II. poziva cijelu Crkvu u svome pismu „*Tertio millennio adveniente* – Dolazeće treće tisućljeće“, da iznova iskusi koliko Bog želi biti blizu nama ljudima. Sli- jedeće godine moraju biti time obil- ježene.

- Ova crkvena godina, prva godina priprave za treće tisućljeće, je Kri- stova godina. Vidimo kako nam Bog u svome Sinu pokazuje ljuds- ko lice. –

- Sljedeća godina sjeća na djelovanje Duha Svetoga.

- Godina 1999. posvećena je Bogu, Ocu svih ljudi.

- U jubilarnoj 2000. godini slavimo nazočnost trojednoga Boga u cijel- lom svijetu. Katolička crkva poziva nas na Svetu godinu u Rim. Jeruza- lem, grad našega Gospodina Isusa Krista, bit će mjesto susretanja ljudi iz cijelog svijeta. U Njemačkoj će Katolički dan (Katholikentag) u Hamburgu biti izuzetni događaj.

Pozivamo Vas na put prema 2000. godini: zajednice, skupine i udruge i posve osobno svakoga od Vas pojedini- načno.

U zajednici i obitelji molite za pomoć Duha Svetoga! Svatko je pozvan da snagom svoje vjere prikaže svoj pri- nos.

Mi ćemo ići putom ekumenske surad- nje i zajednički svjedočiti s evange- ličkim i pravoslavnim kršćanima.

Ne zaboravimo nikada: Krist nas je susreo u svojoj i našoj braći i sestra- ma. Poziva nas na solidarnost sa siro- mašnima i trpećima.

Naša Crkva u Njemačkoj na mnogo načina traži putove koji vode u sretnu budućnost. Vjera u Boga mora biti glavni temelj svega. Samo iz vjere i odanosti prema NJEMU nalazimo snagu za duhovnu obnovu. Fulda, 1996.

Godina Petra Barbarića u Travniku

15.4.1996.–15.4.1997.

Svi štovatelji Petra Barbarića mogu iz Njemačke organizirano hodočastiti u Travnik na završnu proslavu, a sve obavijesti o tomu mogu se dobiti na telefon: 08 21 / 72 26 81.

Kardinal Vinko Puljić otvorio je 15. travnja prošle godine u Travniku „Godinu Petra Barbarića“. Župni ured u Travniku i Vicepostulatura za Petrovo proglašenje blaženim priredili su tu jednogodišnju manifestaciju u čast stote obljetnice smrti Petra Barbarića (+ 15.4.1897.). Otada su svakoga petnaestoga u mjesecu u travničkoj župnoj crkvi nastupili i propovijedali biskupi Ratko Perić, Ante Jurić, Pero Sudar, Želimir Puljić, Marin Barišić, Marin Srakić, te provincijali Petar Anđelović i Franjo Pšeničnjak. U sljedećim terminima nastupit će još biskupi Ivan Prenda i Franjo Komarica, a završno slavlje imat će 15. travnja kardinal Vinko Puljić.

Toga dana je vrhunac „Godine Petra Barbarića“, pa se u Travniku očekuje dolazak mnoštva njegovih štovatelja. Svi štovatelji toga „divnog mladića“, kako je nazvao i pokojni kardinal Stepinac, mogu u Trav-

Provincijal Bosne Srebrene fra Petar Anđelović bio je samo jedan u nizu propovjednika u Travniku. Lijevo je travnički župnik don Pavo Nikolić

nik organizirano hodočastiti i iz Njemačke. Sve obavijesti o tomu mogu se dobiti kod Milke Steiner Čabro, na telefon ili telefax: 0821/722681.

Štovatelji Petra Barbarića mogu se za ovu proslavu pripremati tako da poste, mole i čine djela milosrđa. Župni ured u Travniku izdao je i poseban letak, te razglednice za tu proslavu. Petar Barbarić je rođen 19.5.1874. u Klubu kod Ljubuškoga. Nakon završene pučke škole i kratkog rada kao trgovački pomoćnik osjetio je Božji poziv i odlazi u sjemenište u Travnik. Njegov stariji brat Mato postao je franjevac imenom Marko, a partizani su ga ubili na Širokom Brijegu 19.5.1945. Zbog odlična učenja, vladanja i pobožnosti Petar je u sjemeništu uživao ugled i poštovanje kod profesora i kolega. Primaio je i čitao brojne vjerske časopise. U rodnom selu je bio osnovao „Bratovštinu svete krunice“, a u sjemeništu je uveo veliku devetnicu spasa (devet prvih petaka). S talijanskoga je preveo životopis mladog isuso-

vca Pavla Kolarića iz Bjelovara, koji je 1862. umro u Rimu na glasu svetosti.

Ali, Bog je s Petrom imao druge planove. Petar je obolio od teške plućne bolesti, te je 15.4.1897., na Veliki četvrtak, umro na glasu svetosti. Prije smrti je izričito obećao da će u nebu moliti posebno za mladež. Dva dana prije smrti ispunila mu se žarka želja: položio je naime isusovačke redovničke zavjete. Odmah poslije smrti počeli su ga štovati kao izvanrednog zagovrnika, pa je 1935. započet crkveni postupak za njegovo proglašenje blaženim. Na njegov zagovor događaju se, prema svjedocima, čudesna uslišanja. Njegovo je tijelo s travničkoga groblja Bojna bilo 1935. preneseno u zgradu sjemeništa pokraj crkve u Travniku, ali je 1958. odatle nestalo. Komunističke vlasti su po svršetku rata nacionalizirale zgradu sjemeništa s crkvom, koja je potom dugo služila kao srednja škola, a čiji povratak Crkvi uporno traži sarajevska biskupija. Za tijelom pokojnoga Petra još uvijek se traga. Narod je potom počeo odlaziti na njegov prvotni grob na Bojni. Mnogi su ondje išli na zavjete, molili se, ispovijedali i bivali uslišani. Pokraj njegova groba sve češće su se slavile svete mise. Posebno se štuje kao zaštitnik mladeži. Njegov životopis preveden je na nekoliko stranih jezika. U domovini već više godina izlazi Bilten Petra Barbarića. Knjige, slike i sve druge obavijesti o Petru Barbariću mogu se naručiti na adresi: Vicepostulatura Petra Barbarića, Fratrovac 38, HR-10000 Zagreb, Kroatien; tel. 0038-1-222363 ili 2395873.

U župnoj crkvi u Travniku sve je u znaku Petra Barbarića.

STUTTGART

Krštene trojke

U kapelici zajednice u Stuttgartu zbilo se 16. 11. 1996. neobičan i rijedak događaj. Tom je prigodom fra Marinko Vukman podijelio sakrament krštenja trojkama, koje su dobili Ana i Stanko Pehar. Marina, Monika i Marko, dakle „3 M“, rođeni su 8. 9. 1996. u Ludwigsburgu, u prognaničkoj obitelji Pehar iz Dervente. Roditelji su nenadane trojke primili kao izvanredni Božji dar.

M.V.

LINZ/AUSTRIJA

Kroatengasse u Linzu

Crtica iz hrvatske povijesti u Austriji

Na ulazu u Apolonov hram u Delfima stoji veliki natpis „Upoznaj samoga sebe!“ Ova sržna rečenica helenske mudrosti poruka je koja vrijedi i za današnju civilizaciju ne samo u moralno- transcendentnom smislu, nego na poseban način osvjetljuje povijesnu dimenziju čovjeka. Svaki čovjek pripada, bez svoje volje, određenoj kulturi, narodu, obitelji, iz koje crpi ono najbolje da bi poboljšao kvalitetu življenja, kao pojedinac i u zajednici.

Rado se prisjećamo svijetlih trenutaka svoje povijesti, s pravom se ponoseći na veliko duhovno i materijalno nasljeđe što je jedan mali narod ostavio na prostorima Europe. Bit bi žalosno i tragično ako bi se

Hrvati odrekli istraživanja i učenja vlastite povijesti, jer ona je dio nas, a upoznati samoga sebe nemoguće je bez poznavanja vlastite prošlosti. Stoljetna povezanost Hrvatske i Austrije ostavila je pozitivnog traga u duhovnom rastu na oba naroda. Iako je zajednička povijest ponekad pisana krivudavom crtom po slobodi hrvatskog naroda, želja za rastom prema istinskim zajedništvu nadjačala je vjetrove nesnošljivosti. Sa zahvalnošću moramo priznati da je novija hrvatsko-austrijska povijest imala pozitivan uspon.

„Povijest je svjedok vremena, svjetlo istine, život pamćenja, učiteljica života, glasnica starine“ (Ciceron). Ova mudrost koju

je u I. stoljeću pr. Kr. izrekao veliki rimski govornik ostala je aktualna i nepromijenjena, kao znamen svega istinitog što čini povijest od početka do danas.

Kao svjedok prisutnosti hrvatskog elementa u gradu Linzu je i mala ulica „Kroatengasse“ koja se proteže od „Tegetthofstraßes“ do „Hofengasse“ i „Kapuzinerstraßes“ prema „Römerberg Tunnell“. Svaki Hrvat, napose u teškim trenucima rata, može biti ponosan, što je jedna ulica u gradu Linzu prozvana „Hrvatskom ulicom“. Ova ulica je i tračak svjetla istine za one austrijske prijatelje što su trajno vjerovali u Hrvatsku i hrvatski narod kao dio velike europske obitelji.

1740. na austrijski tron sjela je mlada Marija Terezija, budući da ni Josip I. ni Karlo III. nisu imali sinova. Od tada nastade rat za austrijsku baštinu, jer su Pruska, Bavarska i Francuska pobijale kraljičino pravo na prijestolje. Od 1740.-1748. trajao je rat na bojišnicama diljem Austrije, a u njemu su na austrijskoj strani sudjelovali i Hrvati. Posebne uspjehe postigli su hrvatski vojnici pod čvrstom rukom slavonskog baruna Franje Trenka koji je postao kraljičin ljubimac.

Na mjestu gdje se danas nalazi „Kroatengasse“ hrvatski vojnici imali su sagrađeno nočište. U znak sjećanja i zahvalnosti prema hrvatskim vojnicima ova ulica i danas nosi isto ime – „Kroatengasse“. Glasnica starine, povijest, nije zaboravila, naprotiv, životom pamćenja, osvjetlila je crticu iz hrvatsko-austrijske povijesti za boljitak hrvatskog naroda i zemlje domaćina u kojoj smo našli privremeni dom.

Božo Raić

MEDITATIVNI PREDAM

SIJEČANJ-VELJAČA

S prahom i pepelom

Svaki se put pitam:
u što i u koga se puca na Novu godinu?
Ubijaju li ljudi Staru godinu?
Ubijaju li u Staroj ono što je zla bilo?
Ubija li se prošlost da nas ne sustigne?
Reći odgovor ne znam.
Ne tuku u Novu, ta nisu ljudi tući u ništa.
Nove još nema, ona je tek nastala.
Nešto tuku...

Evo!
Ako tuku Novu? – ubiti je neće.
Neće je ni uplašiti.
Ako tuku Staru? – uona je već mrtva.
Što treba ubijati mrtvo?

Tako se ponavlja iz godine u godinu.
Prah zabijen u papir pravi veliku buku i dim.

Na Novu godinu su ulice najprljavije i ponetko ranjen.

Nije zaplašena hrabra Bogorodica, ona nosi naš Mir.
Nije stalo Bogojavljenje ni pred Herodom.

Neće se ono zaustaviti ni pred ubojitim pucanjem.

Ostaje nam pepeo, da ga pospemo po čelu, ne od ispaljenog u onoj bučnoj noći, nego od radosnog uzvikivanja:
Blagoslovljen onaj koji ima doći!

HRabro! Naprijed! Kročimo smjelo! Spašeni mi smo, i vrijeme cijelo!

Fra Tihomir Grgat

WIESBADEN – SREBRNI JUBILEJ

Mudrost za budućnost

25. obljetnica Hrvatske katoličke zajednice u Wiesbadenu obilježena je od 6. do 8.12.1996. trodnevnom duhovnom obnovom i svečanom misom zahvalnicom

Djeca i najmlađi dali su također svoj prilog obilježavanju srebrnoga jubileja

Dani slavlja su počeli 6. prosinca u 19 sati večernjom misom. P. dr. Bernardin Škunca, pročelnik Liturgijskog instituta u Zadru, imao je predavanje: „Kako će kršćanin pamtiti ovaj Domovinski rat“. To je bio i dan sv. Nikole. Više od 200 djece primili su darove. U 20 sati bila je božićna ispovijed. U subotu, 7. prosinca u 16 sati bilo je pokorničko bogoslužje, u 18 sati božićna ispovijed, te u 19 sati koncelebrirana misa. P. Bernardin je prikazao diafilm s temom: „Starohrvatska sakralna graditeljska baština“. Misna slavlja u petak i subotu predvodio je p. Bernardin, a u koncelebraciji su sudjelovali p. Augustin Vlašić, voditelj misije u Wiesbadenu i p. Nediljko Jerkan. U nedjelju, trećeg dana slavlja, svečanu koncelebriranu misu u 11,30 sati predvodio je p. Bernard Dukić, uz sudjelovanje p. Augustina Vlašića i p. Bernardina Škunce. P. Bernard Dukić je biranim riječima pozdravio nazočne u misnom slavlju, podsjetio je kako se počelo u Wiesbadenu, kako se susretalo, pomagalo, pronalazilo, zajedno živjelo.

Za ovu prigodu doputovao je u Wiesbaden školski zbor „Bonaventurianum“ iz Punta s otoka Krka, koji već pet godina vodi liturgijski glazbenik p. Ivo Peran. 14. i 15. prosinca zbor je svojim pjevanjem korala, klasične polifonije, rodoljubnih pjesama, šansona i domaćeg kanta nastupio u crkvi St. Kilian i Dreifaltigkeit u Wiesbadenu.

Uz koncerte izveli su i dramsko-glazbenu scenu: „Sveta božićna noć“. Članove zbora, 50 djevojčica i dječaka, s puno ljubavi udomile su hrvatske obitelji kao svoje drage goste. Time je osvježena duhovna obnova zajednice. Bio je to susret domovinske i iseljene Hrvatske.

Fra
Augustin Vlašić

„Osjetila se zrelost Misije za 25. obljetnicu i za primanje duhovnih vrednota“, kazao je voditelj Misije p. Augustin Vlašić. On je slavlje protumačio s tri gledišta. „Prvo je proslava 25. obljetnice djelovanja Misije; drugo, duhovna priprava za Božić i treće, priprema za proslavu trećeg tisućljeća.

Posjet vjernika je bio dobar, mnogi su primili svete sakramente ispovijedi i pričesti, što je i bio cilj ove proslave. Dakle, slavilo se i veselilo u svečanom ambijentu mnoštva vjernika i prijatelja hrvatskog naroda u ovom dijelu Njemačke“.

Ova zajednica ima svoje početke u sredini šezdesetih godina. Prvi svećenici koji su nastojali okupiti Hrvate u ovom gradu i okolici bili su p. Ćiro Markoč i p. Bernard Dukić. Tražili su naše ljude na radnim mjestima i po stanovima. Misna slavlja su počeli za pedesetak Hrvata i Slovenaca u kapelici župne crkve Dreifaltigkeit u Wiesbadenu. Misija je utemeljena 18. travnja 1971. godine. Od toga dana ova zajednica Hrvata počinje pisati svoje „životno pamćenje“. Prvi voditelj Misije bio je p. Ivon Mendušić, franjevačka provincija Presvetog Otkupitelja iz Splita, (od 18. travnja 1971. do 30. lipnja 1974.), zatim p. Vladimir Feldin, franjevačka provincija sv. Ćirila i Metoda iz Zagreba (od 1. kolovoza 1974. do 30. kolovoza 1980.), p. Ante Čotić, franjevačka provincija sv. Jeronima iz Zadra (od 1. rujna 1980. do 30. kolovoza 1986.) a p. Nediljko Jerkan, franjevačka provincija sv. Jeronima iz Zadra, (od 1. rujna 1986. do lipnja 1988.), te od 1. rujna 1988. godine je sadašnji voditelj HKM u Wiesbadenu p. Augustin Vlašić, franjevačka provincija sv. Jeronima iz Zadra.

Ovaj novinski zapis o proslavi jubileja Hrvatske katoličke misije u Wiesbadenu, o četvrtstoljetnom životu ove zajednice Hrvata, ne bi bio potpun, ako ne spomenemo svakodnevni rad, zauzetost u Misiji i oko spremanja ove proslave, pastoralnu suradnicu gospođu Jelu Čosić i tajnicu gospođicu Janju Runje.

O proslavi 25. obljetnice i uopće o ovoj Misiji tiskan je lijepo uređeni božićni broj lista HKM „Mir i dobro“, koji vas vodi kroz 25-godišnji životni put wiesbadenskim podnebljem u kojem ova Misija, kao i sve hrvatske katoličke misije diljem svijeta, čuva, nudi svoju baštinu, promiče hrvatsko vjersko i kulturno blago.

U Hrvatskoj katoličkoj zajednici Wiesbaden bilo je prošle godine 32 krštenja, 24 provopričesnika, 90 krizmanika, 16 vjenčanja i 4 smrtna slučaja. **Mirko Bobaš**

◀ Svečani ulazak u crkvu prepunu naroda Božjeg

25.GODINA U OFFENBACHU

Vrijeme za povratak?

Vjernici iz Offenbacha sjetili su se svojih 25 godina vjere i nade u tuđini. Zaslužni dobili spomen-medalje.

Mladi iz Offenbacha sviraju „uživo“ razne instrumente

Hrvatska katolička zajednica Offenbach kod Frankfurta obilježila je 7. i 8. 1996. prosinca 25. obljetnicu postojanja i djelovanja. Sveča-

na priredba u tom je povodu održana u subotu, 7. 12. u dvorani Martinsee u Heusenstammu. Voditelj misije fra Josip Klarić pozdravio

je sve nazočne i zahvalio svima koji su na bilo koji način doprinijeli rastu ove hrvatske zajednice u tuđini. Hrvatske katoličke misije nazvao je oazama u tuđini u kojima se crpila snaga za naporan rad, učvršćivala vjera u bolje sutra i gajila nada u povratak, dok su one za djecu i mlade bile škole hrvatskoga jezika i kulture. Prigodnim govorom gostima se obratio i fra Stanko Mandac, osnivač i prvi voditelj misije. On je najvećim uspjehom i te zajednice nazvao očuvanje dara vjere i dara nade kod Hrvata u Offenbachu i okolici. Kratke pozdravne govore i čestitke uputili su i njemački dekan, predstavnik za strance grada Offenbacha, delegat za hrvatske svećenike u Njemačkoj fra Bernard Dukić i generalni konzul RH u Frankfurtu Zdenko Karakaš.

Mješoviti misijski zbor, folklorna skupina i tamburaški orkestar izveli su potom kraći kulturno-zabavni program. Župnik Klarić je zatim najzaslužnijim članovima i prijateljima zajednice podijelio spomen-medalje, koje su iskovane posebno za ovu obljetnicu. ►

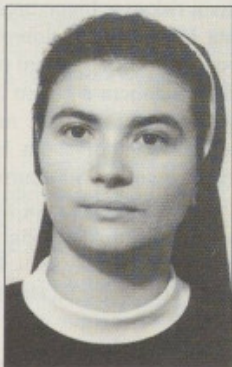

Nedjeljom, poslije mise u 13 sati, uvijek je živo ispred crkve sv. Josipa u Offenbachu

METTMANN

Nova pastoralna suradnica

Dosadašnja pastoralna suradnica HKM Mettmann s. Ljilja Kovač vratila se u domovinu i preuzela novu pastoralnu dužnost u Baškoj Vodi. Na njezino mjesto došla je s. Ana Marija Biško iz Ljubuškog. ■

BERLIN

Zbor „Mići boduli u gradskom parlamentu“

U organizaciji Generalnog konzulata Republike Hrvatske u Berlinu Ilije Lukanovića i ministra u berlinskom parlamentu Günthera F. Töpfera, od 19. do 22. prosinca 1996. u Berlinu je nastupio dječji pjevački zbor „Mići boduli“ iz Krka (32 djece), s dirigenticom Natalijom Banov i zbor tamburica (8 djece) iz Baške na otoku Krku, s voditeljem Franjom Vitekom.

Dječji zbor „Mići boduli“ pjevao je božićne pjesme u časničkom klubu u Berlinu, u berlinskom parlamentu, u dvorani Hrvatske katoličke misije zajedno s berlinskim dječjim zborom „Clara Schumann“, u St. Matthäus Kirche zajedno s dječjim zborom „Clara Schumann“ pred

Nijemcima, te u St. Johannes bazilici za vrijeme sv. mise na kojoj se okupljaju hrvatski katolici.

Posvuda su pobrali zasluženi pljesak. Njihov nastup u berlinskom parlamentu znakovit je po tome što se nakon 99 godina postojanja te časne ustanove u njoj po prvi puta čula hrvatska riječ i to kroz pjevanje božićnih pjesama, što je posebno istaknuo gosp. Günther F. Töpfer.

Djeca su uz svoje nastupe imala vremena razgledati znamenitosti grada Berlina. Bili su na priredbi „Ljudi, životinje, senzacije“ i posjetili su životinjski park. U pratnji djece bili su pedagoginja Milana Jurina i ravnatelj škole prof. Stašić. Jozo Župić

STUTTGART –
RIM

Bosanski franjevac biskup u Albaniji

Fra Hill Kabashi, član franjevačke provincije Bosne Srebre, primio je 6. siječnja biskupsko ređenje iz ruku pape Ivana Pavla II. u Rimu, a određen je za biskupa nove biskupije u Albaniji. Fra Hill je rođen 19.2.1941. u Caparacu na Kosovu; gimnaziju je završio u Visokom, a teologiju u Sarajevu. Član provincije Bosne Srebre postao je 1962., a za svećenika je zaređen 1969. Pastoralno je djelovao u Bihaću, Bugojnu i Đakovici, a zadnjih desetak godina bio je misionar za albanske katolike u Njemačkoj i Švicarskoj, sa sjedištem u Stuttgartu. Biskupu Hillu Kabashiu čestitamo, želeći mu uspješan rad na njivi Gospodnjoj u Albaniji. ■

MAINZ

Srebrni pir: Đurđa i Vladimir Domiter

Četvrt stoljeća skladnoga kršćanskoga braka svečano su 31.12.1996. proslavili Đurđa i Vladimir Domiter. Vjenčali su se 31.12.1971. u Zagrebu, a značajan dio života proveli su u Mainzu. Plod njihove ljubavi su i dvije kćeri Martina i Melani, koje plešu u folklornoj skupini „Fra Filip Grabovac“ HKM Mainz. Obitelj Domiter je također vrlo aktivna u Hrvatskoj kulturnoj zajednici u Mainzu. Od samog osnivanja oni pjevaju u pjevačkom zboru, a Đurđa se brine za knjigovodstvo i riznicu. Za skladan zajednički život preporučuju strpljenje, molitvu, česte iskrene razgovore i samoprijegor. Đurđi i Vladimiru čestitamo, želeći im i nadalje dobro zdravlje, radosti i mir. **Katica Kiš**

► Utom je u dvoranu stigao i sveti Nikola s mnoštvom darova, kojima su se najviše obradovala djeca.

Svečana misa zahvalnica slavljenja je u nedjelju, 8. 12. u 13 sati u crkvi sv. Josipa u Offenbachu. Predvodio ju je i propovijedao fra Anto Batinić. U propovijedi je naglasio povezanost naše vjere s potrebom povratka u domovinu. Povratak iseljenika i radnika u inozemstvu često se promatra jednostrano i nerealno, jer se zaboravljaju brojne obiteljske i kulturološke poteškoće vezane uz taj korak. Odluku o povratku može i treba donijeti svatko osobno, slobodno i dragovoljno. Adventski pozivi na obraćenje zapravo su pozivi na povratak Bogu, samima sebi, ali i na povratak kući - u domovinu.

HKM Offenbach osnovana je 1.9.1971., a njezin prvi voditelj i sadašnji duhovni pomoćnik je fra Stanko Mandac. Na području misije, u četiri dekanata, ima oko 5873 hrvatskih katolika. Do rujna prošle godine u misiji je kroz proteklih 25 godina kršteno 855, a prvu pričest je primilo 547 djece, sakrament potvrde primilo je 541 krizmanik, a vjenčano je 145 bračnih parova. Mise se održavaju u Offenbachu i Dreiechu svake nedjelje, a svake druge nedjelje u Rodgau i Seligenstadtu.

U povodu srebrnoga jubileja misije tiskan je i prigodni letak sa znakovitim naslovom: „Vrijeme za povratak?“ ■

Uglednici na priredbi u Heusenstammu: konzul Karakaš, fra Stanko, fra Bernard, predstavnik stranaca, njemački dekan, časne setre Mirjam, Damjana, Rozarija.

Voditelj zajednice fra Josip Klarić pozdravlja nazočne (u pozadini na pozornici za mikrofonom, do njega voditeljica Jasminka Farac), a mlade su za program pripremili sestra Damira Gelo, past. suradnik Zvonko Orlović i drugi suradnici

UKRATKO

● **WUPPERTAL** – „Zajednica“ je povremeno glasilo hrvatskih katolika na Wupperu, izdaje ga Hrvatska katolička zajednica Wuppertal, a uređuje voditelj fra Ivan Vidović. Božićni broj je sadržajem vrlo bogat i informativan. Predstavlja novog pastoralnog suradnika Marka Peulića. U protekloj godini kršteno je 19 djece, vjenčano 11 parova, a umrle su tri osobe.

● **MAINZ** – „Glas zajednice“ iz Maniza također je u božićnom izdanju donio pregled najvažnijih vijesti i događaja u 1996. Zajednica ima 3027 vjernika, a bilo je 39 krštenja, 14 vjenčanja, 36 prvopričesnika, 54 krizmanika i 2 umrlih.

● **LÜDENSCHIED** – Božićni broj „Luči“, župnoga glasila, donosi razne vijesti, te nekoliko zanimljivih članaka. O naivnoj umjetnosti u Hrvata predavanje je 10.10.1996. održao umjetnik i pjesnik Zvonko Čulina. Zajednica je preuzela kumstvo nad župom Dolac kod Travnika, a prva milostinja za tu župu kupljena je 8.12.1996. **VIS** „Bila vila“ uspješno nastupa na priredbama u misiji i okolici. Prošle godine bilo je 10 krštenja, 6 vjenčanja i 1 smrtni slučaj.

● **FRANKFURT** – Tjedni listić „O. Ante Antić“ (bivša „Vila“) redovito izvješćuje vjernike o rasporedu misa, vjeronauka, krštenjima, vjenčanjima, hodočašćima, a u uvodniku je obično komentar evanđelja dotične nedjelje. Nikolinjska priredba bila je 14. prosinca, a na zabavi je pjevala Maja Blagdan. Misa za mlade sve je popularnija i posjećenija. U prošloj godini bilo je 241 krštenja, 148 prvopričesnika, 212 krizmanika, 82 vjenčanja i 49 umrlih.

● **HANAU** – Prigodni božićni listić tiskala je i zajednica Hanau, Fulda, Marburg, u kojem obavještava vjernike da se ove godine obilježava 25. obljetnica te zajed-

Djeca HKZ Frankfurt pjevala su nad svega srca sv. Nikoli, malom Isusu i svima u dvorani

nice. Ova je zajednica preuzela kumstvo nad župom Uskoplje – Gornji Vakuf u Bosni.

● **KOBLENZ** – Iako je u prošlom broju spomenuta manifestacija „Dan otvorenih vrata“, taj jedinstveni događaj zaslužuje da se još jednom spomene. Naš suradnik Jakov Vranković nam je opširno opisao odvijanje prošlogodišnjeg „Dana otvorenih vrata“, 8. prosinca. Toga su dana naime prostorije zajednice otvorene svim dobronamjernim Hrvatima, Nijemcima i ostalim gostima. Domaćini su bili vlč. Alojzije Petrović i gđa Dragica Žimbek. Bilo je ića i pića: kave, kuhane rakije, kolača, raznih hrvatskih specijaliteta. Vezilje su ponovno izložile svoje vezove. Našlo se dakako puno poznatih lica, Hrvata i Nijemaca, napose naših dobričinatelja i brojnih kumova hrvatske djece koja su u ratu ostala bez roditelja. Prihod od svih prodanih artikala namijenjen je Caritasovu dečjem domu Brezovici kod Zagreba i dvoje misijske kumčadi u tom domu... Nikolinjska fešta bila je također uspješna. Oduševila je dječja skupina gitarista (Danijel Jurić, Adrijana

Lipovac, Toni i Mario Vranješ), pojačana gospodom Lovrinčevićem i Svetićem.

● **STUTTGART** – Ova zajednica izdaje informativni listić „Obavijesti“. U kratkim vijestima zapisane su su zapravo glavne aktivnosti zajednice. Obično se unaprijed najave i središnji budući događaji. Božićno slavlje bilo je svakako najzanimljivija manifestacija u proteklom periodu, a priredba je održana 15.12.1996. u Schwabenlandhalle u Fellbachu. Vodio ju je fra Petar Klapež, a govorili su fra Marinko i posebni gost iz Hrvatske, bojničnik Ante Moguš. Nastupio je mješoviti misijski zbor, djeca Hrvatske dopunske škole, tamburaški sastav, folklorne sekcije, a najviše je pljeska dobila moderna dance-grupa pod vodstvom Marine Raspudić. Pjevali su Maja Blagdan, Ivan Mikulić i „Lampaši“. U predvorju je samostalnu izložbu radova imala studentica umjetnosti Adriana Hribšek.

U božićnom ispovijedanju vjernika pomogli su i tzv. „specijalci“, svećenici koji dođu iz drugih mjesta radi pomoći u ispovijedanju, ali i u slavljenju mnogih božićnih misa i u propovijedanju. ►

Mali pjevači i svirači – buduće zvijezde.

Gosti „Dana otvorenih vrata“ u Koblenzu. Fotos: J. Vranković

► Početkom prosinca je održan seminar za ženidbu, a 18.12. je predavanje za mlade pod naslovom „Meduljudski odnosi u Svetom pismu“ imao fra Božo Vuleta. Svake subote se u 18,30 sati u misijskoj kapelici održava biblijski sat, a svakog četvrtka na istom mjestu i u isto vrijeme i sat klanjanja presv. oltarskom sakramentu. U stuttgartskoj hrvatskoj zajednici ima oko 20 000 hrvatskih katolika, a prošle je godine bilo 137 krštenja, 145 prvo-pričesnika, 178 krizmanika i 71 vjenčanje.

Od termina u skoroj budućnosti najavljujemo: seminar za ministrante od 18. do 20. travnja; seminar za obitelji od 25. do 27. travnja; hodočašće u Lurd od 7. do 11. svibnja; prvu pričest 7. lipnja i svetu krizmu 21. lipnja. ■

Vjenčani:

Kata i Frano Zečević

U crkvi sv. Elizabete vjenčani su 14.12. 1996. Kata rođ. Krnjić (1967.) i Frano Zečević (1968.), iz župe Zovik kod

Brčkoga. Kumovali su Pejo i Nevenka Zečević-Pejić, a vjenčanje je obavio fra Marinko. ■

FREISING

Sretan brak pomlađuje

Dana 12. listopada 1996. u Neufahrnu (zajednica Freising) svoj srebrni bračni jubilej proslavili su **Zrinka i Josip Jonjić**. Uz prisustvo rodbine, prijatelja i djece (Marijane i Klaudije) na svetoj misi koju je predvodio naš župnik fra Ante Maleš, zahvalili su Bogu na dosadašnjoj vjernosti i sretnom braku, još jednom potvrdili jedno drugome svoj „da“, te svoj život i svoju obitelj preporučili u Božje ruke. Svoju čvrstu i iskrenu vjeru koju su stekli još u rodnoj Zenici, sačuvali su i prenijeli i u našu zajednicu u kojoj su aktivni misijski članovi.

Na slici: Slavljenici Zrinka i Josip s kćerima Marijanom i Klaudijom. Finka i Stipo Debeljak

ROSENHEIM

Vjenčani Lidija i Milenko Miličević

U Rosenheimu su se 7.12.1996. vjenčali Lidija i Milenko Miličević. Lidija je iz župe sv. Ilje u Zenici, a Milenko iz župe Uskoplje-Gornji Vakuf. Vjenčanje je obavio fra Ivan Nimac, voditelj Hrvatske katoličke zajednice. ■

OGLASI

Prijevod

■ Ovjereni prijevodi i hitni servis za hrvatski, njemački, engleski i španjolski jezik. Dokument pošaljite telefaksom i prijevod će Vam biti dostavljen u najkraćem roku.

Monika Lovrić,
dipl. prevoditelj i sudski tumač.

Tel. 02 21/4 30 32 30;
fax 4 30 32 41.

Reisebüro TABAK

Stipe i Drago

Prodaja međunarodnih karata i rezervacija za Deutsche Touring i Croatia Airlines

Baseler Straße 35
60329 Frankfurt am Main
Telefon: (0 69) 25 02 56 ili 25 02 57
Telefax: (0 69) 25 02 57

KARLSRUHE

Povratak izbjeglica u BiH

U Karlsruheu je 25.11.1996. održan regionalni susret svećenika i pastoralnih djelatnika hrvatskih katoličkih misija nadbiskupije Freiburg i biskupije Speyer. Susret je bio osobit, jer se odazvala većina, jer je bio pri-sutan i referent za strance nadbiskupije Freiburg domkapitular W. Sauer i jer je tema bila aktualna.

Nakon molitve i pozdravne riječi regionalnog „Sprechera“ vlč. Stipe-Čipe Dukića, predavanje o Informativnom centru za povratak izbjeglica u BiH održao je voditelj Informativnog centra u Stuttgartu Milan Češljarević, donedavni dugogodišnji voditelj Caritasa u Tuttingenu. Gosp. Češljarević dao je iscrpne informacije o nedavnom nastanku Informativnog centra u Stuttgartu i njegovih podružnica u Karlsruheu, Mannheimu i Freiburgu. Centar je nastao na poticaj Ministarstva unutrašnjih poslova pokrajine Baden-Württemberg i ima troje namještenika. Svrha mu je skupljanje svih vrsta informacija i s njemačke i bosansko-hercegovačke strane vezanih uz povratak izbjeglica u BiH, te proslijeđivanje tih informacija na druge institucije koje rade s izbjeglicama. Inače u Njemačkoj ima prilično izbjeglica, ali je po glavi stanovnika odnos npr. tek 1 naspram 350, kao i u Švicarskoj ili recimo Austriji, koje su po površini puno manje i po bruto-socijalnom produktu slabije zemlje, tako da se Njemačka ne treba pretjerano hvaliti kao ona koja je primala najviše izbjeglica. Prijavljenih izbjeglica iz Federacije BiH u pokrajini B-W ima 52 000 i oni će se postupno svi morati vratiti u BiH. Planira se da se najprije vraćaju izbjeglice iz Unsko-Sanskog kantona, jer se on smatra sigurnim i najlakše ga je obnoviti za prijem izbjeglica, a Europska Unija je obećala i znatna sredstva za obnovu i povratak.

Povratak je počeo 1.10.1996. u ona mjesta gdje je to moguće. Izbjeglicama iz BiH smatraju se osobe čije je posljednje mjesto boravka prije bijega bilo u BiH, neovisno o tom kakvu putovnicu posjeduju, ukoliko su u Njemačku došle prije završetka rata 16.12.1995. (Dayton).

Odluku o povratku najprije će dobiti osobe koje se ne smatraju izbjeglicama:

- osobe koje su došle u Njemačku poslije 15.12.1995.
- osobe koje nisu napustile BiH zbog rata
- osobe koje su kao državljani BiH u Njemačkoj zatražile azil i nisu ga povukle do 20.4.1996.
- osobe koje su kažnjene kaznom zatvora ili novčanom kaznom od najmanje 50 dnevnica
- osobe koje su trebale ići u druge pokrajine Njemačke a ostale su u Baden-Württembergu
- osobe koje su se poslije 31.3.1996. naselile u pokrajini B-W iz neke druge njemačke pokrajine
- i one koje su prije bijega imale mjesto boravka u kantonu Unsko-Sanskom, te osobe koje su imale ili imaju hrvatsku putovnicu, ukoliko su bez male djece.

Ukoliko su u Njemačkoj dulje od jedne godine, rok im je za povratak tri mjeseca, te ukoliko posjeduju Duldung ili Aufenthaltsbefugnis na dulje vrijeme, to im se može ukinuti ili naknadno oročiti.

Izbjeglice iz Unsko-Sanskog kantona i oni s hrvatskom putovnicom, ako imaju malu djecu, imaju rok za povratak do 1.5.1997.

Svi ostali izbjeglice iz BiH imaju rok za povratak do 1.4.1997., a oni s malom djecom mjesec dana poslije. Neće im se produljavati ni izdavati Aufenthaltsbefugnis.

Oni koji se nalaze na liječenju od 16.12.1995. dobit će Duldung do završetka liječenja. Učenici koji su se 26.1.1996. nalazili u predzadnjoj ili zadnjoj godini školovanja moći će ostati do kraja školovanja.

Osobe koje su do 15.12.1995. navršile 65 godina života dobit će Duldung, ako dokažu da u BiH nemaju nikakve rodbine (dovoljna je izjava), nego u Njemačkoj, i ako ta rodbina ima papire i može preuzeti za njih životne troškove i izvanbolničko zdravstveno osiguranje.

Bilo je i mnoštvo drugih zanimljivih informacija.

U drugoj točki je referent za strance Domkapitular W. Sauer iznio molbu sarajevskog kardinala msgr. V. Puljića o potrebi kumstva ili skrbi njemačkih župa biskupije Freiburg i župa sarajevske biskupije. Domkapitular ne vidi nekih šansi, jer većina župa ima dugogodišnju takvu vezu sa župama u Peru i njih pomažu. No, zamolio je veće Hrvatske kat. misije da one pokušaju preuzeti takve obveze na sebe. Također je istaknuo da Caritas i Renovabis svesrdno pomažu BiH.

Domkapitular je pozvao hrvatske pastoralne suradnike da se uključe u planirane seminare s biskupom Werle s temom župnog sakramentalnog vjeronauka. Također je istaknuo sve veći problem nestašice svećenika, te potrebu kooperativnog timskog pastoralnog, u kojem će trebati naučiti ljude na novi način rada, kako bi se izbjegli nemali generacijski i kooperacijski problemi, koji se uočavaju osobito između laika i klera u njemačkoj crkvenoj strukturi.

Taciturnus

Svećenici i njihovi suradnici s gostima na sastanku u Karlsruheu

BIELEFELD

Don Slavkova adresa se nije promijenila

U Vodiču za 1997./98. godinu navedeno je da don Slavko Rako stanuje u **Josefstr. 14.** Do promjene adrese stana don Slavka nije došlo, pa on i dalje stanuje na staroj adresi, tj. **Klosterplatz 10.** ■

WIESBADEN

Galerie St. Kilian

Denis Vokić, ein kroatischer Künstler (geboren 1966 in Dubrovnik, absolvierte die Akademie der Künste in Zagreb) hat diesmal den Zyklus seiner Graphiken und Ölgemälde unter dem Titel „Die Takte“ ausgestellt. Die Ausstellung war vom 23. November bis 2. Dezember 1996 in der kleinen (aber feinen) Galerie St. Kilian, Hollsteinstraße 15 täglich von 10 bis 12 Uhr und 16 bis 18 Uhr zu besichtigen.

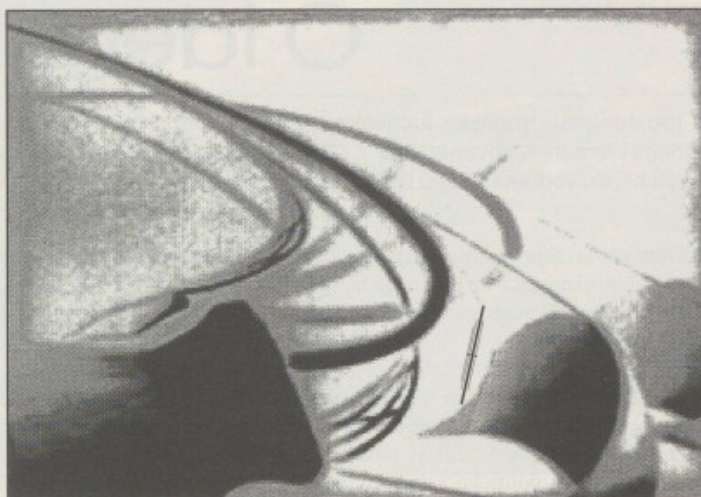
An der Eröffnung der Ausstellung waren, wie in den letzten 17 Jahren des Bestehens dieser Begegnungsstätte der kroatischen und deutschen Kultur in Wiesbaden, deutsche und kroatische Interessierte beteiligt. Eingeladen zu dieser Vernissage haben die Pfarrgemeinde St. Kilian (Waldstraße 39) und die Kroatisch-katholische Mission Wiesbaden.

Die Ölgemälde und die Graphiken des Malers Vokić behandeln das Thema Bewegung in verschiedenen Variationen. Bezeichnend sind die Titel der Werke: *Prelude tranquillo, poco sforzando, crescendo molto, Ankunft in Paris, Ankunft in New York, Ankunft in Sydney* usw.

Für die Liebhaber des modernen Ausdrucks war diese Ausstellung eine Freude. Diese Ausstellung war einstweilen die letzte in der Reihe der interessanten Ausstellungen, die seit 17 Jahren in der Galerie St. Kilian jedes Jahr organisiert werden.

Die Pfarrgemeinde St. Kilian mit ihrem Pfarrer Dr. Rafael Romić, lebt und betätigt sich, außer pastoralen Verpflichtungen,

Kompjuterska
kreacija Denisa
Vokića

Kinder- Jugend- und Seniorenarbeit, sozusagen auch intensiv künstlerisch.

Bilder-Bildhauerausstellungen und die Konzerte sind eine schöne Tradition geworden. In der Pfarrgemeinde St. Kilian erlebt man jedes Jahr im November/Dezember eine schöne Ausstellung oder ein Konzert.

Jahrelang haben die kroatischen Künstler in der Galerie St. Kilian ihre Werke ausgestellt und die kroatische, klassische und moderne Musik sowie die Komponisten dem deutschen Publikum vorgestellt.

Diese Künstler kamen aus den Reihen der weltweiten kroatischen Diaspora; aus Kanada, den Vereinigten Staaten von Amerika, Frankreich und Deutschland.

Das Ehepaar Kemal und Gall aus Paris z.B. A. Cetin aus Kanada, Anton Škunca aus Frankreich, Martinović und Vidić aus Bosnien und Herzegowina. Aus Kroatien Zoran und Slavko Bonifačić, Ambroz Testen, Božo Drmić, Pater Joakim, deren großformatige Holzreliefs mit Motiven

der Heilsgeschichte die Wände der Kirche St. Kilian schmücken und jederzeit bewundert werden können.

Davor Runtić und die Franziskanerin Rosalia Rodić haben in der Galerie St. Kilian ihre Werke gezeigt.

Auch die deutschen Künstler Tauc und Wittstadt haben ihre Werke in der Galerie ausgestellt.

In der Pfarrgemeinde St. Kilian entwickelte sich in den letzten Jahren eine starke deutsch-kroatische Freundschaft und die Galerie St. Kilian wurde eine Stätte der Kulturbegrenzung und des Kulturaustausches.

Es lohnt sich auch die Konzerte von Pater Ivo Peran und Boris Papandopulo mit dem Chor „Musica sacra“ zu erwähnen.

Und zum Schluß noch eine Anekdote. Es ist bekannt, daß die vielen kroatischen Maler, Bildhauer, Wissenschaftler, Theologen, Musiker, Philosophen, Offiziere und Söldner in die europäische Geschichte eingegangen sind.

Sie hießen Laurana, Sciafone, Clovio, Flacius Illiricus oder Biondy. Zu dieser „historischen Galerie“ der Gestalten gehörte auch der Vater des kroatischen Komponisten Boris Papandopulo.

Der Vater von Boris Papandopulo verließ als junger russischer Offizier die Mutter des Komponisten. Niemand wußte wo er lebte und was er tat.

Die Mutter, Maja Strozzi (1882–1962), war die berühmteste Sopranistin im Zagreber Nationaltheater in den Jahren 1920–1940. Thomas Mann schrieb über sie.

Für Boris Papandopulo war es ein großes Erlebnis, als er in Wiesbaden auf dem alten russischen Friedhof auf dem Neroberg das Grab seines Vaters, des russischen Offiziers Papandopulo fand.

Die Galerie St. Kilian verdient es, dem größeren deutschen Publikum vorgestellt zu werden.

Marijan Batinić

NOVA IZDANJA

Bosna Franciscana 6/96

U izdanju Franjevačke teologije iz Sarajeva, privremeno smještene u Samoboru, pojavio se novi broj časopisa *Bosna Franciscana*. Po svome sadržaju i ovaj broj je raznovrstan. U rubrici *Rasprave i članci* sedam članaka posvećeno je dr. fra Bonifacu Badrovu, dugogodišnjem profesoru filozofije na Franjevačkoj teologiji u Sarajevu u povodu njegove stote obljetnice rođenja. O Badrovu i njegovu djelu pišu: Miro Vrgoč, Mile Babić, Mirko Jozić, Marko Karamatić, Ignacije Gavran, Vitomir Slugić i Marijan Karaula. Osim tog bloka tema treba spome-

nuti i priloge Ivana Bubala (Nevolja i nada), Jadranke Grbić (Bosanski pluralitet i hrvatski identitet) Joze Džambe (Dihotomija svjetova bosanskih franjevac), Borisa Nilevića (Sjeveroistočna Bosna u srednjem vijeku), Velimira Blaževića (O redovničkom pravu) i Marka Semrena (O svjedocima vjere). Tu su također redovite rubrike: *Povodi, Ocjene i prikazi, Dokumenti, Novije publikacije*.

Narudžbe:

Bosna Franciscana, Langova 18, 10430 Samobor, Kroatien, tel.: 00385-1-781-780; fax: 781-844 . ■

O identitetu

U prostorijama Hrvatske katoličke misije u Stuttgartu, a u organizaciji hrvatskih učitelja i Tamare Kisovar-Ivande, 7. 12. 1996. održana je tribina o identitetu. Gosti tribine su bili dr. Vedrana Spajić iz Zagreba i dr. fra Josip Šimić, voditelj HKM Esslingen.

U svom predavanju Vedrana Spajić je pojasnila psihološke sastavnice identiteta (svijest, samoidentifikacija, uvjerenja i stavovi, ponašanje). Objasnila je društveni odnos pojedinca i vrste identiteta, naime pojedinačni i kolektivni. Prisjetila je posjetitelje i na sastavnice nacionalnog identiteta (svijest o kulturnoj posebnosti i/ili o posebnosti podrijetla, zatim političko samoodređenje, teritorij, društvene institucije i uređenje, nacionalni simboli i odnos prema nacionalnim manjinama i drugim nacijama). Naglašeno je da Hrvatska ima sličnosti sa zemljama od Portugala do Estonije, kroz svoja panonska, alpska, mediteranska i dinarska obilježja. Dr. Spajić je imenovala i temeljne probleme hrvatskog identiteta: višestoljetnu političku nesamostalnost, političko-teritorijalnu rascjepkanost, sedamdesetak godina srpskog unitarizma i asimilacionizma, pedesetak godina antinacionalne i ideološke države. Dakako, tu su i politički raspoli. S jedne strane na liniji nacionalizam – internacionalizam (komunizam), a s druge strane na liniji nacionalizam – demokracija. Gospođa Spajić, jedna od prvih Fullbrightovih stipendistica iz Hrvatske u Sjedinjenim Američkim Državama, navela je kao probleme hrvatskog identiteta i regionalnu i etničku multikulturalnost, multikonfesionalnost, raseljenost te sukob urbanog i ruralnog, odnosno gradskog i seoskog pučanstva, što će reći da seoska populacija u Hrvatskoj ima drugačiji vid na Hrvatsku nego gradska. Izgradnju nacionalnog identiteta Vedrana Spajić povezuje sa standardizacijom nacionalnih obilježja. U to ona ubraja definiranje granica i standardizaciju jezika, kao i standardizaciju povijesti i simbola. Pod standardizacijom teritorija Spajić je citirala različita stanovišta: u AVNOJ-evskim granicama; u etničkom prostoru (Banovina Hrvatska); „do Drine“; sa zapadnom Hercegovinom; bez istočne Slavonije. Kod standardizacije povijesti naglasila je

neminovnost reinterpretacije uloge NDH, NOB-a, uloge značaja razdoblja socijalizma, značaja svjetonazora te reinterpretaciju uloge pojedin(a)ca i kulturnih tvorevina. Uz sve to ide, prema riječima Vedrane Spajić, i standardizacija simbola, od grba, zastave i obljetnica, sve do ceremonija te europeizacije odnosno debalkanizacije.

Dr. Josip Šimić je u svojem izlaganju citirao njemačkog sociologa Gerharda Schulzea da živimo u društvu doživljaja („Erlebnisgesellschaft“) u post-potrošačkom društvu, gdje dolazi do pseudo-estetizacije doživljaja.

Na pitanje, kakav je to identitet mladih Hrvata u Njemačkoj, dr. Šimić je odgovorio kako mladi Hrvati Njemačku smatraju svojom domovinom. S obzirom na etnos – oni su Hrvati; Hrvatska je njihova domovina, a s obzirom na demos – oni su građani Njemačke i Njemačka im je domovina, naglasio je Josip Šimić. Dakle pripadnost mladih hrvatskom etnosu postoji, ali ne onakva kakva je njihovih roditelja. Mladi ovdje u Njemačkoj proživljavaju svoj proces samoodređenja. Prema procjenama, radi se o oko 120.000 mladih Hrvata. Raspravljalo se i o tomu, kako se mladi osjećaju kad odlaze u Hrvatsku, primjerice na studij. Konstatirano je da se radi ipak o putu u nepoznato, a ne o povratku, jer je većina mladih rođena u Njemačkoj – pa se u tome smislu ne može govoriti o povratku. Dr. Šimić je istakao veliku potrebu da mladi trebaju studirati u Njemačkoj, pogotovo humanističke znanosti i kroz studij baviti se među ostalim i problematikom hrvatskih doseljenika u Njemačkoj. Nažalost, spomenuo je dr. Šimić, mladi se često uspoređuju sa svojim roditeljima, i razmišljaju u kategorijama: „što će meni to donijeti?“

Dr. Šimić je naglasio da je za mlade Hrvate i Njemačka i Hrvatska domovina. A Vedrana Spajić je istakla pravo na izbor svakog pojedinca, čak i na pravo na dvostruki ili mnogostruki identitet.

A. L.

O identitetu su govorili dr. fra Josip Šimić, Tamara Kisovar-Ivanda i dr. Vedrana Spajić

Hajduk begeistert

Zum zweitenmal in Folge durften die Jugendspieler der A-Jugend des HNK Hajduk Split im Dezember letzten Jahres als Gäste in Göttingen begrüßt werden.

Mit dem Willen angereist den Cup zu verteidigen, sahen sie sich diesmal einer schweren Aufgabe gegenübergestellt. Viele große Namen sind auf diesem Turnier vertreten, wie unter anderem Borussia Dortmund, HSV, 1. FC St. Pauli, Gladbach und andere große Vereine. Auch dieses Mal wollten „unsere dalmatinischen Jungs“ technisch ausgereiften Fußball zeigen. Und wieder zeigten sie was sie bei ihrem Trainer Siniša Jalić gelernt haben – Fair Play und einen ausgereiften Spielwitz.

Unsere Jungs aus Split wurden mit hohen Erwartungen in Göttingen begrüßt, durch ihr technisch kluges Spiel und auch ihr faires Verhalten zogen sie nicht nur unser zahlreich erschienenen kroatisches Publikum in ihren Bann, sondern auch viele Deutsche. Leider reichte es dieses Mal nicht aus, denn auch die anderen Mannschaften erwiesen sich als sehr stark. Dadurch reichte es dieses Mal „nur“ für Platz vier.

Der 1. FC St. Pauli wurde Turniersieger. Doch Hajduk Split zeigte sich als fairer Verlierer. Die Mannschaft gratulierte anerkennend die Leistung der Hamburger und will auch im nächsten Jahr wieder zeigen, daß der HNK Hajduk Split eine Topadresse im europäischen Fußball ist.

Doch es drehte sich nicht nur um das „runde Leder“ in Göttingen, sondern die Teams hatten auch die Gelegenheit sich etwas näher kennenzulernen und Erfahrungen und Kontakte miteinander auszutauschen. So entstehen auch Freundschaften innerhalb Europas die das Verständnis und den Respekt füreinander wachsen lassen.

Darüberhinaus waren unsere kroatischen Jungs auch Gäste in unserer kroatischen Mission der St. Paulus Gemeinde in Göttingen. Nach Ende der Siegerehrungen am Sonntag waren die Gäste aus Split noch bei der heiligen Messe und danach zu einem Abendessen im kroatischen Gemeindehaus bei Hochwürden Drago Ćurić eingeladen.

ch dieses Mal waren sie zum dreitägigen Hallenturnier der Spielvereinigungen (SVG), diesmal als letztjähriger Abwehrverteidiger eingeladen.

Auch Joško Kuduz, auf dessen Initiative Hajduk Split nach Göttingen reiste und Hochwürden Ćurić widmeten noch einige

Die Fans von Hajduk in Göttingen

Wir Göttinger Kroaten hoffen, daß sich dieses Treffen zu einer Tradition in Göttingen entwickelt und wir noch viele Jahre Gastgeber unserer Fußballspieler aus Split sein dürfen.

Stjepan Ivanković

Stjepan Ivanković

AURUM OCAT
SVETA OBITE
BOGO JAVLJENJE
D ZARAZE SAT
OMSKOVITA AZOTN
M ARHITEKT NAČI
OPNAŠI OPISEK
TREMAIA EMILIA
BADNJAK LOLEK ILO
RNA POLIMER SLIV
AD NEVINADJEČICA
NAVELIKO OER RAC

	DOZVOLE ZA ULAZAK U DVOZNA- MENKASTI BROJ	U DRUGU ZEMLJU VESELJE	V	PRENO- SENJA	TELUR	STR. ZENSKO IME	VODIK	O L	PREVLJATI U OBLIHOJ MJERI		POKRIVALO ZA GLAVU	BRAT, OD MILJA
TRODUEL- NA SLIKA, TRIPTH										BARANOVIC		
SKOLSKO ODJELJENJE						ISUS GA VRATIO OD MRTVYH LS				ZATOČENIK, UZNİK		
V				ALUMINIJU				SVETI OTAC ZANOVJE- TALO, KRITIKANT				
UREDBIH ZA REPRODUK- CIJAH NA TV		IT STRUČ- NIK ZA TIPOLOGIJU		RASPRAVE, STUDIJE		SEBICNUAK, SKRT ČOVJEK A I						
UŽ, PRI												
KA KRALJICA KNJIGA KUMUNJI, Z. IME							NIJAK				OPSEG	
							KEM. ELE- MENT (Hg)				LOPOV, KRADILJIVAC	
												STR. ZENSKO IME
												Z
		KRAT. ZA "POKOJINI" POLJSKI AFORIST				PROTIVLJE- NJE (TUR.) KRATAK IGROKAZ						
AM. FILMAS ("ISTOČNO OD RAJA") O NJ											DUŠIK	
											KARLOVAC	
	C			SASTAVNI VEZNIK			FILZOFSKI NAUK O MORALU					
				RADIJUS								
		STARI DIO ZAGREBA, GRADEC					GLASANJE ZVJERI, RIKANJE					

Nagrađeni:
Helena Peran,
Oftersheim
Marica Anđić,
Karlsruhe
s. Diana Baćak
Korčula

KRIST
JUČER,
DANAS,
UVIJEK

WAIBLINGEN

Seminar o življenju u dvije kulture

U organizaciji Socijalne službe za Hrvate Caritasa Waiblingen, soc. radnik Mirko Vidačković organizirao je obiteljski seminar uz sudjelovanje 20 obitelji s područja HKZ Waiblingen s temom: „Problem življenja u dvije kulture“.

Referent je bio dr. fra Šimun Šito Ćorić iz Berna. Fra Šito je naglasio kako danas sedamdeset milijuna ljudi živi izvan svoje domovine (rođeni u svojoj zemlji, a žive u drugoj državi), gdje se ne ubrajaju djeca druge, treće i daljnje generacije. Životne okolnosti migranata nastale kroz migraciju teže su i tjeskobnije od nemigranata, pa je duševno zdravlje migranta ugroženije nego domoroca. Migranti imaju značajno više psihičkih problema i tjeskoba nego nemigranti, migranti imaju veću tjeskobu za domovinom i u vezi s tim pojavljuju se problemi s psihičkim i psihosomatskim smetnjama. Veliki broj migranata ističe svoju bolnu tjeskobu zbog gubitaka radnog mjesta i boravka, nepovjerenja prema okolini, ponekad prema svemu i svačemu.

Dobro poznavanje nove sredine, sredeno bračno stanje i dobrostojeći socioekonomski status nemaju značajnog utjecaja na odnos migracije prema tjeskobama migranata. Trajna dilema o „lojalnosti kulturi“ zna češće biti prisutna među emigrantima. Neodlučnost, ostati u tuđini ili se vratiti

Sudionici seminara u Waiblingenu o problematici življenja u dvije kulture

kući, stalna je dilema stranaca. Migranti se kod domaćih često osjećaju kao građani drugog reda, te da imaju brojne predrasude prema njima.

Sudionici su svojim doprinosima, pitanjima kroz diskusiju i izmjenom iskustava

učinili ovaj seminar zanimljivim, poučnim i uspješnim.

Nakon pitanja o povratku u domovinu, življenju naših mladih ovdje i sl. izražena je želja, da se ovakav seminar organizira za naše mlade.

M. Vidačković

Mirovine ostvarene u inozemstvu oslobođene poreza

Hrvatska vlada je odlučila promijeniti Zakon o porezu na dohodak, prema kojemu bi mirovine ostvarene u inozemstvu u Hrvatskoj bile neoporezive.

Prema dosadašnjim zakonskim propisima, mirovine hrvatskih građana, koje su stečene u inozemstvu, ali su isplaćivane u Hrvatskoj, su bile smatrane kao **osobni dohodak**.

U takvim okolnostima, nije se razlikovalo između mirovina koje pristižu iz Kanade ili Australije, koje su već oporezovane, i mirovina koje pristižu iz Njemačke, koje su oslobođene plaćanja poreza u Njemačkoj (temeljem međudržavnih ugovora po kojima se porezni obveznici oporezuju samo u državi gdje imaju prebivalište).

Stvorila se time situacija koja je bila vrlo nepovoljna za povratnike i useljenike, jer

bi značajni dio njihove mirovine bio oporeziv ukoliko bi te mirovine primali u Hrvatskoj.

Za Hrvatsku se stvarala nepovoljna situacija, jer veliki broj građana te mirovine nisu prijavljivali, i da bi se zaštitili od poreznih obveza – mirovine su primali na **nerezidentni račun** u Sloveniji, Italiji, ili Austriji! Time se povećavala štednja na inozemnim računima, u korist drugih država i stranih banaka, umjesto da hrvatske banke mogu vršiti usluge svojim građanima.

Novi amandman Vlade RH o zakonu o porezu na dohodak u najvećem dijelu rješava ove probleme. Naime, u članku 6

zakona (pod naslovom „Što se ne smatra dohotkom“), na stavku (3) se dodaju riječi: „...i mirovine **tuzemnih poreznih obveznika ostvarene u inozemstvu**.“

Ovim amandmanom definitivno i na jednostavan način su izuzeta mirovinska primanja iz inozemstva iz osobnog dohotka, i kao takva, u Hrvatskoj su **neoporeziva**.

Ministarstvo financija će biti nadležno tijelo radi izdavanja **potvrde** o primitku inozemne mirovine. Za detaljnije podatke možete se obratiti gospodinu **Nikoli Vidaku** u Ministarstvu povratka i useljeništa na tel.: 00385-1-617-6011. (*Obavijest ministarstva povratka i useljeništa, prosinac '96.*) ■

PARIZ

Boris Radovčić, popularni šibenski rock pjevač, Novu je godinu dočeka u Parizu, gdje je pjevao na dočeku u

„Nema više Duldunga“

Hrvatskoj katoličkoj misiji, u kojoj se okupilo više od 300 Hrvata. Veseli ga posebno što je velikoj novogodišnjoj priredbi bila osobno nazočna nova francuska misica, inače Hrvatica, Patricija Špehar. Ona je, kako nam piše naš suradnik Vlatko Marić, drugo dijete u obitelji koja ima tri kćeri. Rođena je u Francuskoj od hrvatskih roditelja, a studira ekonomiju na Sorbonnei. Njezina obitelj je vrlo aktivna u Hrvatskoj zajednici u Parizu. U razgovorima za francuske novine Patricija je jasno istakla svoje hrvatsko podrijetlo i svoju ljubav prema Hrvatskoj. Inače, Borisu Radovčiću se ovih dana rodila kćerkica Dora, koja po svemu sudeći lijepo „pjeva“ na tatu. Uskoro će mu izaći četvrti album pod naslovom „Nema više Duldunga“, za koji mnogi kažu da će biti novi hit u dijaspori. ■

Maja Blagdan za blagdane

Maja Blagdan, poznata pjevačica domovinske estradne scene, sve je češći gost hrvatskih katoličkih misija u Njemačkoj. Tako je nastupila u Offenbachu u povodu obilježavanja 25. obljetnice postojanja i uspješna rada Misije. Tjedan kasnije bila je gost u Frankfurtu, Mainzu i potom u Stuttgartu. Tako je Maja Blagdan obilježila blagdane u Njemačkoj. ■

FRANKFURT

Mate Bulić, kralj hrvatske pjesme u dijaspori, uskoro će posjetiti Australiju. Menadžer Stipe Šaravanja još nije dogovorio sve termine, ali je posve jasno da će Mate pjevati u nekoliko gradova, kao i za proteklu Novu godinu, kada je nastupao u rodnom kraju. Imao je nezaboravne koncerte u Čapljini, Posušju i drugdje. Takav je Mate, gdje god pjeva, pune su dvorane, pa Zrinko Tutić za njega smišlja nove hitove. Publika na to neće trebati dugo čekati, jer nakon pjesme „Pjevaj sestro, pjevaj brate“ u pripremi su mu nova kasete i CD. Na slici: Mate u društvu s Oliverom Dragojevićem. ■

Mate putuje u Australiju?

Žera mijenja frizuru

Hrvatska mladež u iseljeništvu također neobično voli **Dražena Žerića – Žeru**, pjevača popularne „Crvene jabuke“. On se pak na koncertu u Frankfurtu poželio slikati s jednom mladom Hrvaticom, koja živi i radi u Hanau. Inače, Žera je mnogim simpatizerima te večeri obećao da će sljedeći put promijeniti image. Već uskoro u „Dioklecijanu“ će nastupiti glatko počesljan. ■

Tekst i slike: Z. R. Pašković

KAISERSLAUTERN

Svjetska prvakinja Daniela

Nakon uspješnog nastupa u velikom prošlogodišnjem ZDF-ovom filmskom ostvarenju, kriminalističkoj seriji „Der Schattenmann“, **Daniela Harić**, mlada hrvatska glumica, ovih dana osvojila je još jednu vrijednu titulu. Na svjetskom prvenstvu u fitnessu, koje je održano u Kaiserslauternu, prelijepa Danny postala je „Miss World-Fitness '96“. Čestitke devetnaestogodišnjoj Hrvatici, koja je ovom prigodom nastupila kao hrvatska kandidatkinja. ■

FAHRT IN DIE
DIÖZESEN

14. - 18. AUGUST 1997

XII.
WELTJUGENDTAG
IN PARIS 1997

WELTWEITE
BEGEGNUNG
DER JUGEND

19. - 24. August 1997

XII. svjetski susret mladih održat će se od 19. do 24.8. ove godine u Parizu. Na susretu se očekuje i dolazak pape Ivana Pavla II.

Godina Petra Barbarića

Na stranicama ovoga broja može se pročitati nešto više o uzornom mladiću i isusovačkom redovniku Petru Barbariću, čija se stota obljetnica smrti obilježava u Travniku. Završna svečanost održat će se 15. travnja u Travniku, a za tu su priliku predviđena i hodočašća u taj srednjobosanski grad.

VAŽNIJI TERMINI U 1997.

- 7.-10. 4. 1997. – Pastoralni skup svećenika i past. suradnika iz hrvatskih katoličkih zajednica u Opatiji
- 22.9.-25.9.1997. – Skup pastoralnih suradnika i suradnika u Bergisch Gladbachu
- 1.5.1997. – Hrvatski folklorni festival, folklorijada, u Düsseldorfu
- 13.-16.10.1997. – Duhovne vježbe za svećenike u Vierzehnheiligenu

Nestali bugojanski stećci

Ovo je očigledan dokaz da su pred bugojanskom župnom crkvom sv. Ante nekada bili stećci. Naime, nekoliko godina prije ovoga rata bugojanski je župnik fra Janko Ljubos pronašao nekoliko velikih srednjovjekovnih stećaka. Da bi ih spasio od uništavanja i da bi uljepšao okoliš, postavio ih je u parku ispred crkve. Ondje su privlačili poglede prolaznika i svjedočili o drevnoj prošlosti bosanskih krstjana. Ali, nakon što su Bugojnom ovladale muslimanske snage, netko je pod okriljem noći jednostavno odnio sve stećke ispred crkve. Ondje više nema nijednoga. Sada, po svojoj prilici, na jednom drugom mjestu, „svjedoče“ o nekoj drugoj „slavnoj prošlosti“.